

СЛУ

НА СОЦИЈАЛИСТИ

1830

Slужbeni list na SR
Makedonija91001 Skopje
Feb 51

„СЛУЖБЕН ЛИСТ НА СФРЈ“ излегува во издание на српскохрватски односно хрватскосрпски, словенечки, македонски, албански и унгарски јазик. – Огласи според тарифата – Жиро сметка кај Службата на општествено книговодство 60802-603-21943

БЕЛГРАД

БРОЈ 65

ГОД. XLIV

на претплата за 1988 година изнесува 33.300 динари. – Рок за рекламации 15 дена. – Редакција Улица Јована Ристика бр. 1. Пошт. факс 226. – Телефони: Централна 650-155; Уредништво 651-885; Служба за претплата 651-732; Телекс 11756

839.

Врз основа на член 27 од Законот за прометот на стоки и услуги со странство („Службен лист на СФРЈ“, бр. 66/85, 38/87, 71/87 и 4/88), Сојузниот извршен совет донесува

ОДЛУКА

ЗА ПРИВРЕМЕНО РЕГУЛИРАЊЕ НА ПРАВОТО НА УСЛОВНО СЛОБОДЕН УВОЗ НА СТОКИ ВО 1988 ГОДИНА

1. Заради непречено снабдување на единствениот пазар и зголемување на производството на стоки наменети за извоз, организациите на здружен труд на кои во 1988 година им се товарени општествено признатите репродукциони потреби по пријавите за склучени договори за увоз на стоки што народните банки ги прифатиле во 1987 година, а по кој увозот во 1987 година не е извршен, тој износ на општествено признатите репродукциони потреби можат да го користат за плаќање на увозот во 1988 година.

2. Оваа одлука влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“, а ќе се применува до 31 декември 1988 година.

Е. п. бр. 390
13 октомври 1988 година
Белград

Сојузен извршен совет

Потпретседател,
Јанез Земљарич, с. р.

840.

Врз основа на член 2 од Законот за компензации за определени производи („Службен лист на СФРЈ“, бр. 45/88 и 64/88), Сојузниот извршен совет донесува

ОДЛУКА

ЗА ИЗМЕНА НА ОДЛУКАТА ЗА УТВРДУВАЊЕ НА ЦЕНАТА ОД ЧЛЕН 2 СТАВ 2 НА ЗАКОНОТ ЗА КОМПЕНЗАЦИИ ЗА ОПРЕДЕЛЕНИ ПРОИЗВОДИ И НА ИЗНОСИТЕ НА КОМПЕНЗАЦИЈАТА ЗА ПАСТЕРИЗИРАНО МЛЕКО

1. Во Одлуката за утврдување на цената од член 2 став 2 од Законот за компензации за определени производи и на износите на компензацијата за пастеризирано млеко („Службен лист на СФРЈ“, бр. 46/88) во точка 2 бројот: „51,80“ се заменува со бројот: „65,70“, а бројот: „186,50“ – со бројот: „236,50“.

2. Оваа одлука влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

Е. п. бр. 392
19 октомври 1988 година
Белград

Сојузен извршен совет

Потпретседател,
Милош Милосавлевик, с. р.

841.

Врз основа на член 30 ст. 1, 4 и 5 од Законот за стандардизацијата („Службен лист на СФРЈ“, бр. 38/77 и 11/80), во согласност со претседателот на Сојузниот комитет за енергетика и индустрија, со претседателот на Сојузниот комитет за труд, здравство и социјална заштита и со сојузниот секретар за внатрешни работи, директорот на Сојузниот завод за стандардизација пропишува

ПРАВИЛНИК

ЗА ТЕХНИЧКИТЕ НОРМАТИВИ ЗА ИЗГРАДБА НА НАДЗЕМНИ ЕЛЕКТРОЕНЕРГЕТСКИ ВОДОВИ СО НОМИНАЛЕН НАПОН ОД 1 kV ДО 400 kV

1. ОПШТИ ОДРЕДБИ

Член 1

Со овој правилник се пропишуваат техничките нормативи за изградба на надземни електроенергетски водови (во натамошниот текст: водови) што служат за пренос и развод на електрична енергија, со номинален напон од 1 kV до 400 kV.

Одредбите на овој правилник не се применуваат на контактните водови за електрична влеча и на надземните кабелски водови.

Член 2

Долунаведените изрази, во смисла на овој правилник, го имаат следното значење:

1) надземен електроенергетски вод е збир на сите делови што служат за надземно водење на спроводници што пренесуваат и разведуваат електрична енергија, со кој се опфатени: спроводниците, заштитните јажиња, земјоводите, заземјувачите, изолаторите, носачите, конзолите, столбовите и темелите;

2) нисконапонски вод е водот чијшто номинален напон не преминува 1000 V;

3) висконапонски вод е водот чијшто номинален напон преминува 1000 V;

4) номинален напон е напонот според кој водот е димензиониран, граден и наречен;

5) максимален погонски напон е вредноста на напонот помеѓу фазните спроводници, која во нормален погон не смее да биде пречекорена;

6) спроводници се метални жици или јажиња што служат за спроведување на струја;

7) заштитно јаже е заземјено јаже што служи за заштита на водот од атмосферски и погонски пренапони;

8) сигурносно јаже е заземјено јаже што служи за заштита од допир со друг вод;

9) фактичен пресек на жица е геометрискиот пресек на жицата, а фактичен пресек на јаже е збирот на геометриските пресеци на сите жици во јажето, без оглед на тоа дали жиците се од ист материјал или од различни материјали;

10) затезна цврстина на жица е најмалото напрегање при кое доаѓа до прекинување на жицата; вредностите на затезната цврстина се во согласност со вредностите на затезната цврстина пред појажување, кои се наведени во соодветните југословенски стандарди;

11) сила на кинење е 95% од сметковната сила на кинењето за еднометално јаже, а 90% од сметковната сила на кинењето за двоиметално јаже; сметковната сила на кинењето е утврдена во прописите за југословенските стандарди за метални јажиња, а прекинската цврстина се пресметува

тува од така дефинираната сила на кинењето и од пресе-
кот на јагето;

12) максимално работно напрегање на спроводник
односно на заштитно јаже е избраната сметковна вред-
ност што хоризонталната компонента на затезната
цврстина ја постига на температура од -5°C при нормал-
но додатно оптоварување, или на температура од -20°C
без додатно оптоварување;

13) нормално дозволено напрегање на спроводник
односно на заштитно јаже е напрегањето што не смее да
се пречекори под нормални услови, т.е. на температура од
 -5°C при нормално додатно оптоварување и на темпера-
тура од -20°C без тоа оптоварување и се однесува на хо-
ризонталната компонента на напрегање;

14) исклучително дозволено напрегање на спровод-
ник односно на заштитно јаже е напрегањето кое не смее
да се пречекори под исклучителни услови, т.е. на темпера-
тура од -5°C при исклучително додатно оптоварување и
се однесува на напрегањето во точката на зацврстување-
то;

15) сила на напрегање на спроводник, односно на за-
штитно јаже е производот на фактичниот пресек и на мак-
сималното работно напрегање;

16) додатно оптоварување е оптоварувањето на спро-
водник односно на заштитно јаже кое доаѓа од сињак,
мраз или снег, а дејствува вертикално надолу и ѝ се дода-
ва на тежината на спроводникот односно на заштитното
јаже;

17) тежина на спроводник односно на заштитно јаже
(со додатното оптоварување или без него) која ја оптова-
рува точката на зацврстување, е производот на единич-
ната тежина на спроводникот односно на заштитното јаже
по метар (со додатното оптоварување или без него) и на
гравитациониот распон изразен во метри;

18) гравитационен распон е оддалеченоста од најнис-
ката точка на синдирицијата од едната страна на столбот
до највисоката точка на синдирицијата од другата страна
на столбот;

19) уклон на спроводник односно на заштитно јаже е
вертикалното растојание од правата што ги спојува точ-
ките на зацврстувањето до спроводникот односно до за-
штитното јаже, и тоа мерено во средината на распонот;

20) распон е хоризонталното растојание помеѓу два
соседни столба;

21) затезно поле е дел од водот што се наоѓа помеѓу
два соседни затезни столба;

22) распон на вкрстување е распонот во кој водот
преминува преку некој објект наведен во глава VIII на овој
правилник;

23) соседен распон е распонот што се наоѓа непосред-
но до распонот на вкрстување;

24) поле на вкрстување е затезното поле во кое водот
преминува преку некој објект наведен во глава VIII на овој
правилник;

25) соседно поле е затезното поле што се наоѓа непосред-
но до полето на вкрстување;

26) засилена механичка сигурност е засилената сигур-
ност на водот, постигната со изолација која во механички
поглед е посилено димензионирана;

27) засилена електрична сигурност е засилената си-
гурност на водот, постигната со изолација која во елек-
тричен поглед е посилено димензионирана;

28) сигурносно растојание е најмалото дозволено рас-
тојание помеѓу деловите под напон односно помеѓу делот
под напон и заземјениот дел на водот, за соодветен номин-
ален напон;

29) сигурносна височина е најмалата дозволена вер-
тикална оддалеченост на спроводник односно на делови
под напон од земјата или од некој објект при температура
од $+40^{\circ}\text{C}$, односно при температура од -5°C со нормал-
но додатно оптоварување без ветер;

30) сигурносна оддалеченост е најмалата дозволена
оддалеченост на спроводник односно на делови под на-
пон, од земјата или од некој објект во кој и да е правец при
температура од $+40^{\circ}\text{C}$ и оптоварување со ветер од нула
до полн износ;

31) столб е која и да било конструкција која носи изо-
латори, спроводници и заштитни јажиња (на пр. столб, си-
дна конзола, носач и сл.);

32) носечки (линиски) столб е столбот што носи спро-
водници и заштитни јажиња;

33) затезен столб е столбот што служи за затегање на
спроводници и на заштитни јажиња;

34) нормален случај на оптоварување на столб е слу-
чајот кој настанува кога сите делови на водот се неоштете-
ни;

35) вонреден случај на оптоварување на вод е случа-
јот кој настанува кога еден спроводник или едно заштитно
јаже од едната страна на столбот ќе се прекине;

36) заземјување е електричното спроводно спојување
на одделни делови од водот со земјата;

37) отпорност на заземјување е збирот на отпорноста
на распростирањето на заземјувачот и на отпорноста на
земјоводот;

38) отпорност на распростирање на заземјувачот е от-
порноста на земјата помеѓу заземјувачот и референтната
земја;

39) референтна земја е подрачје на земјиштето, кое од
припаѓачкиот заземјувач е оддалечено толку што помеѓу
кои и да било точки на тоа подрачје да не се појавуваат
позначителни потенцијални разлики;

40) изолацијата на водот се состои од воздушни рас-
тојанија и изолатори во допир со воздухот, изложени на
диелектрично напрегање, атмосферски и други влијанија
(влага, прав, нечистотија итн.);

41) изолатор е делот од монтажниот склоп што
служи за електрично изолирање и механичко спојување на
спроводниците со носечката конструкција;

42) изолаторски синиер е монтажниот склоп на еден
или повеќе изолатори и на опремата за носење, која служи
за електрично изолирање и механичко спојување на спро-
водниците со носечката конструкција;

II. УСЛОВИ ЗА ПРЕСМЕТКА

1. Температура

Член 3

Спроводниците и заштитните јажиња се пресметува-
ат за следните услови:

- 1) минимална температура -20°C
- 2) максимална температура $+40^{\circ}\text{C}$
- 3) температура при која постои додатно оп-
товарување на вод -5°C

2. Додатно оптоварување

Член 4

При пресметувањето на спроводниците и на заштит-
ните јажиња се претпоставува дека на нив се создава до-
датно оптоварување од сињак, мраз или влажен снег (во
натамошниот текст: „додатно оптоварување“).

Се смета дека додатното оптоварување дејствува вер-
тикално надолу и тоа ѝ се додава на тежината на спровод-
никот односно на заштитното јаже.

Член 5

За нормално додатно оптоварување g се зема најголе-
мото додатно оптоварување, кое на односното место се
појавува просечно на секои пет години, но во секој случај
не помалку од

$$g = 0,18 \sqrt{d} \text{ [daN/m]}$$

каде што е d – пречник на спроводникот односно на
заштитното јаже, во милиметри.

За процена на додатното оптоварување кое се зема
при пресметката на водот, се користат податоците што се
добиваат од хидрометеоролошката служба, измерените
вредности на постојните надземни електроенергетски во-
дови и телекомуникациони водови, по должината на про-
ектираната траса. По правило, се смета со следните вред-
ности за нормално додатно оптоварување:

- $1,0 \cdot g$
- $1,6 \cdot g$
- $2,5 \cdot g$
- $4,0 \cdot g$

По исклучок од став 2 на овој член, можат да се земат
различни од наведените вредности, но не помали од $1,0 g$.

Член 6

За исклучително додатно оптоварување се зема најго-
лемото додатно оптоварување што на односното место се

појавува просечно секои 20 години, но не помалку од двојното нормално додатно оптоварување од член 5 на овој правилник.

Член 7

Ако на водот или на дел од неговата траса резултатата на силите од притисокот на ветрот и од тежината на спроводникот односно на заштитното јаже, без додатно оптоварување, е поголема од тежината на спроводникот односно на заштитното јаже, со исклучително додатно оптоварување, како исклучително додатно оптоварување се зема поголемата вредност.

3. Ветар

Член 8

Оптоварувањето од ветрот претставува производ на површината на објектот, на притисокот на ветрот, на коефициентот на дејството на ветрот и на синусот на нападниот агол. Притоа, правецот на ветрот се зема водорамно, а оптоварувањето од ветрот вертикално на нападната површина.

Член 9

При пресметувањето на оптоварувањето од ветар, за површина на објектот се зема фактичната површина, без додатното оптоварување, нападната со ветар, а за цилиндрични објекти се зема проекцијата на таа површина. За решеткави столбови се земаат само површините свртени наспрема ветрот.

Член 10

Притисокот на ветрот p се пресметува според следниот образец:

$$p = \frac{v^2}{16} [\text{daN/mm}^2]$$

каде што v – максималната брзина на ветрот [m/s], која на ист потег на трасата се појавува просечно секои пет години, а за водови со напон од 400 kV – и во подолг период. Брзината на ветрот се определува врз основа на мерење, со примена на статистичка обработка на мерните податоци. Во недостиг на доволен број мерни податоци, брзината на ветрот се проценува со користење на расположливите податоци.

Притисокот на ветрот од став 1 на овој член се применува за основната височинска зона од 0 до 40 m над земјата, а не смее да биде помал од 50 daN/m². Добиените сметковни вредности за p се зголемуваат до првата поголема вредност од следниот ред:

60, 75, 90, 110, 130 daN/m²

На деловите што се наоѓаат во зоната помеѓу 40 m и 80 m над земјата, се земаат зголемените вредности на притисокот на ветрот, според табелата 1.

Табела 1

Височинска зона на водот	Притисок на ветрот daN/m ²				
Водови со вкупна височина до 15 m над земјата	50	60	75	90	110
Основна височинска зона од 0 до 40 m над земјата	60	75	90	110	130
Делови на водот во зоната помеѓу 40 m и 80 m над земјата	75	90	110	130	150

За притисокот на ветрот врз спроводниците односно врз заштитните јажиња, е меродавна височината на нивната точка на зацврстувањето во стегалката на односниот столб. Вредностите од табела 1 можат да се зголемат зависно од условите на теренот.

Член 11

При определувањето на коефициентот на дејството на ветрот, се зема предвид дејството на ветрот на прити-

сокот и шмукањето, дејството на ветрот на задната страна на решеткавата конструкција, како и намалувањето на дејството на ветрот на спроводниците и заштитните јажиња, поради тоа што максималниот притисок никогаш не се јавува истовремено по должината на целиот распон.

Коефициенти на дејството на ветрот за одделни делови на водот се:

- 1) за столбови со четириаголен пресек 1,4
- 2) за столбови со шестаголен или осумаголен пресек 1,0
- 3) за столбови со тркалезен пресек 0,7
- 4) за двојни столбови со четириаголен пресек, за ветар во правец на рамнината која минува низ двете оски на столбовите (ако растојанието на оските е помало од двојната страна на пресекот) 2,0
- 5) за двојни столбови со тркалезен пресек, за ветар во правец на рамнината која минува низ оските на столбовите (ако растојанието на оските е помало од двојниот пречник) 1,0
- 6) за решеткави столбови од профилиран челик во рамнина 1,4
- 7) за решеткави столбови од цевки во рамнина 1,1
- 8) за четириаголни решеткави столбови од профилиран челик 2,6
- 9) за четириаголни решеткави столбови од цевки 2,0
- 10) за триаголни решеткави столбови од профилиран челик 2,8
- 11) за спроводници и заштитни јажиња 1,0

III. СПРОВОДНИЦИ И ЗАШТИТНИ ЈАЖИЊА

1. Изработка

Член 12

За изработка на жици и јажиња се употребуваат: алуминиум, алуминиумски легури, бакар и челик. Алуминиумот и бакарот мораат да бидат тврдо влечени. Челикот мора да биде трајно и сигурно заштитен од корозија (на пр. со цинкување со жешка постапка).

Член 13

Ако се употребат комбинации на метали од член 12 на овој правилник, на нивни легури или на други материјали, жиците и јажињата мораат да бидат доволно жилави и постоејани спрема атмосферски влијанија.

Член 14

За водови што се градат според одредбите на овој правилник, можат да се употребуваат само голи јажиња.

2. Најмали дозволени пресеци

Член 15

Најмали дозволени пресеци на јажињата се следните:

- 1) од алуминиум и од негови легури 25 mm²
- 2) од алу-челик 16 mm²
- 3) од челик 16 mm²
- 4) од бакар 10 mm²

Јажињата од други материјали мораат да имаат таков пресек што силата на кинењето да им биде најмалку 380 daN.

Член 16

Пресекот на јажињата мора да биде доволно голем што температурата на јажињата поради загревање со струја да не биде повисока од + 80°C, при што се смета со температура на околината од + 40°C.

Член 17

Заштитното јаже мора да биде димензионирано така што кај еднополни кратки споеви да не биде термички преоптоварено.

3. Напрегање

Член 18

Максималното работно напрегање, т. е. избраната сметковна вредност што хоризонталната компонента на

напрегањето на затегање ја постигнува при -5°C со нормалното додатно оптоварување, според член 5 на овој правилник, или при -20°C без додатно оптоварување, не смее да ја преминува вредноста на нормалното дозволено напрегање.

Член 19

Напрегањето на затегање во точката на зацврстувањето на спроводникот при температура од -5°C со исклучителното додатно оптоварување, според член 6 на овој правилник, не смее да биде поголемо од вредноста на исклучителното дозволено напрегање.

Член 20

Нормалното и исклучителното дозволено напрегање што се однесуваат на сметковниот пресек на јажињата за разни материјали, не смеат да бидат поголеми од вредностите дадени во табела 2.

Табела 2

Материјал	Однос на пресекот, за јажиња од два материјала приближно	Дозволено напрегање daN/mm^2 нормал. искл.	
Al-челични јажиња	Al/C = 0,86	27,5	52
	Al/C = 0,95	27,5	51,5
	Al/C = 1,4	24,0	45
	Al/C = 1,7	22,0	41
	Al/C = 4,3	14,5	27
	Al/C = 4,4	14,0	26
	Al/C = 6	13,0	24,5
	Al/C = 7,7	11,0	21
	Al/C = 11,3	10	18,5
AlMgSiE-челични јажиња	Al/C = 14,5	9	16,5
	Al/C = 23,1	8	15
	AlMgSiE/C = 0,86	30	56
	AlMgSiE/C = 0,95	29,5	55
	AlMgSiE/C = 1,4	26,5	48,5
	AlMgSiE/C = 1,7	24,5	46,5
	AlMgSiE/C = 4,3	18	34,5
	AlMgSiE/C = 4,4	18	34,5
	AlMgSiE/C = 6	16,5	31
AlMgIIE-челични јажиња	AlMgSiE/C = 7,7	15,5	29,5
	AlMgSiE/C = 11,3	14,5	27
	AlMgSiE/C = 14,5	14	26
	AlMgSiE/C = 23,1	13	24,5
	AlMgIIE/C = 0,86	29	55
	AlMgIIE/C = 0,95	29	55
	AlMgIIE/C = 1,4	25,5	48
	AlMgIIE/C = 1,7	22,5	42
	AlMgIIE/C = 4,3	17,5	32
Алуминиумски јажиња	AlMgIIE/C = 4,4	16,5	30,5
	AlMgIIE/C = 6	14,5	27
	AlMgIIE/C = 7,7	14,5	27
	AlMgIIE/C = 11,3	12,8	24
	AlMgIIE/C = 14,5	11,7	22
	AlMgIIE/C = 23,1	11,6	21,8
	AlMgSiE/C = 0,86	29	55
	AlMgSiE/C = 0,95	29	55
	AlMgSiE/C = 1,4	25,5	48
AlMgSiE - јажиња	AlMgSiE/C = 1,7	22,5	42
	AlMgSiE/C = 4,3	17,5	32
	AlMgSiE/C = 4,4	16,5	30,5
	AlMgSiE/C = 6	14,5	27
	AlMgSiE/C = 7,7	14,5	27
	AlMgSiE/C = 11,3	12,8	24
	AlMgSiE/C = 14,5	11,7	22
	AlMgSiE/C = 23,1	11,6	21,8
	AlMgSiE/C = 0,86	29	55
AlMgIIE - јажиња	AlMgIIE/C = 0,95	29	55
	AlMgIIE/C = 1,4	25,5	48
	AlMgIIE/C = 1,7	22,5	42
	AlMgIIE/C = 4,3	17,5	32
	AlMgIIE/C = 4,4	16,5	30,5
	AlMgIIE/C = 6	14,5	27
	AlMgIIE/C = 7,7	14,5	27
	AlMgIIE/C = 11,3	12,8	24
	AlMgIIE/C = 14,5	11,7	22
CEAL - јажиња	AlMgIIE/C = 23,1	11,6	21,8
	AlMgSiE/C = 0,86	29	55
	AlMgSiE/C = 0,95	29	55
	AlMgSiE/C = 1,4	25,5	48
	AlMgSiE/C = 1,7	22,5	42
	AlMgSiE/C = 4,3	17,5	32
	AlMgSiE/C = 4,4	16,5	30,5
	AlMgSiE/C = 6	14,5	27
	AlMgSiE/C = 7,7	14,5	27
Челични јажиња	AlMgSiE/C = 11,3	12,8	24
	AlMgSiE/C = 14,5	11,7	22
	AlMgSiE/C = 23,1	11,6	21,8
	AlMgSiE/C = 0,86	29	55
	AlMgSiE/C = 0,95	29	55
	AlMgSiE/C = 1,4	25,5	48
	AlMgSiE/C = 1,7	22,5	42
	AlMgSiE/C = 4,3	17,5	32
	AlMgSiE/C = 4,4	16,5	30,5
Челик I	AlMgSiE/C = 6	14,5	27
	AlMgSiE/C = 7,7	14,5	27
	AlMgSiE/C = 11,3	12,8	24
	AlMgSiE/C = 14,5	11,7	22
	AlMgSiE/C = 23,1	11,6	21,8
	AlMgSiE/C = 0,86	29	55
	AlMgSiE/C = 0,95	29	55
	AlMgSiE/C = 1,4	25,5	48
	AlMgSiE/C = 1,7	22,5	42
Челик II	AlMgSiE/C = 4,3	17,5	32
	AlMgSiE/C = 4,4	16,5	30,5
	AlMgSiE/C = 6	14,5	27
	AlMgSiE/C = 7,7	14,5	27
	AlMgSiE/C = 11,3	12,8	24
	AlMgSiE/C = 14,5	11,7	22
	AlMgSiE/C = 23,1	11,6	21,8
	AlMgSiE/C = 0,86	29	55
	AlMgSiE/C = 0,95	29	55
Челик III	AlMgSiE/C = 1,4	25,5	48
	AlMgSiE/C = 1,7	22,5	42
	AlMgSiE/C = 4,3	17,5	32
	AlMgSiE/C = 4,4	16,5	30,5
	AlMgSiE/C = 6	14,5	27
	AlMgSiE/C = 7,7	14,5	27
	AlMgSiE/C = 11,3	12,8	24
	AlMgSiE/C = 14,5	11,7	22
	AlMgSiE/C = 23,1	11,6	21,8
Челик IV	AlMgSiE/C = 0,86	29	55
	AlMgSiE/C = 0,95	29	55
	AlMgSiE/C = 1,4	25,5	48
	AlMgSiE/C = 1,7	22,5	42
	AlMgSiE/C = 4,3	17,5	32
	AlMgSiE/C = 4,4	16,5	30,5
	AlMgSiE/C = 6	14,5	27
	AlMgSiE/C = 7,7	14,5	27
	AlMgSiE/C = 11,3	12,8	24

Материјал	Однос на пресекот, за јажиња од два материјала приближно	Дозволено напрегање daN/mm^2 нормал. искл.	
Бакарни јажиња		16	30
Бронзени јажиња			
Bz I		19,5	36,5
Bz II		23	43,5
Bz III		26,5	49,5

За материјалите што не се наведени во табела 2, се зема: - како нормално дозволено напрегање: 40% од сметковната сила на кинењето; - како исклучително дозволено напрегање: 75% од сметковната сила на кинењето.

Член 21

Опасноста за замор на материјалот поради вибрации се спречува со соодветни мерки (на пр.: со поставување на придушувачи или со намалување на напрегањето).

Член 22

При пресметувањето на напрегањето, за физичките својства на материјалот се користат вредностите наведени во табела 3.

Табела 3

Материјал	Однос на пресе- кот, за јажиња од два материја- ла	Број на жици во јаже		Густина	Топло- тен кое- фици- ент на линеар- ното ширење	Модул на еластич- носта
		Al/C =	Al	Č	10 ³ kg- /m ³	10 ⁻⁶ /°C
Al-челични јажиња	0,86	78	91	5,45	13,7	13400
		18	19	5,33	13,3	13000
	0,95	14	7	4,91	15,0	11000
		14	19			
	1,7	12	7	4,66	15,3	10700
	4,3	30	7	3,75	17,8	8200
	4,4	30	19	3,64	18,0	8000
		6	1		19,2	8100
	6	26	3		18,8	7700
		26	4	3,50	18,8	7700
		26	5		18,7	7700
		26	7		18,9	7700
		24	7		19,6	7400
	7,7	54	7	3,36	19,4	7000
		54	19		19,4	6800
	11,3	48	7	3,20	20,5	6200
	14,5	45	7	3,09	20,9	6100
	23,1	72	7	2,98	21,7	6000
	AlMgSiE-че- лични јажиња	AlMgSiE/Č	AlMgSiE	Č		
78			91	5,45	13,7	13400
0,95		18	19	5,33	13,3	13000
		14	7			
1,4		14	7	4,91	15,0	11000
1,7		12	7	4,66	15,3	10700
4,3		30	7	3,75	17,8	8200
4,4		30	19	3,64	18,0	8000
		6	1		19,2	8100
6		26	3		18,8	7700
		26	4	3,50	18,8	7700
		26	5		18,7	7700
		26	7		18,9	7700
		24	7		19,6	7400
7,7		54	7	3,36	19,3	7000
		54	19		19,4	6800

Материјал	Однос на пресе- кот, за јажиња од два материја- ла	Број на жици во јаже		Густина 10^3 kg- $/\text{m}^3$	Топло- тен кое- фици- ент на линеар- ното ширење $10^{-4}/^\circ\text{C}$	Модул на еластич- носта daN $/\text{mm}^2$
	11,3	48	7	3,20	20,5	6200
	14,5	45	7	3,09	20,9	6100
	23,1	72	7	2,98	21,7	6000
	AlMgIE/Č	AlMgIE	Č			
AlMgIE-че- лични јажиња	0,86	78	91	5,45	13,7	13400
	0,95	18	19	5,33	13,3	13000
	1,4	14	7		16,0	11000
		14	19	4,91	15,0	
	1,7	12	7	4,66	15,3	10700
	4,3	30	7	3,75	17,8	8200
	4,4	30	19	3,64	18,0	8000
		6	1		19,2	8100
		26	3		18,8	7700
	6	26	4	3,50	18,8	7700
		26	5		18,7	7000
		26	7		18,9	7700
		24	7		19,6	7400
	7,7	54	7	3,36	19,3	7000
		54	19		19,4	6800
	11,3	48	7	3,20	20,5	6200
	14,5	45	7	3,09	20,9	6100
	23,1	72	7	2,98	21,7	6000
Алумини- јумска ужад		7				6000
	-	19				5700
		37		2,7	23	5700
		61				5500
AlMgSiE- јажиња и AlMgIE- јажиња		7				6000
	-	19				5700
		37		2,7	23	5700
		61				5500
ČEAL- јажиња		7				16000
	-	19				15700
		37		6,87	13	15700
		61				15500
Челични јажиња		7				18000
		12				17500
	-	19		7,8	11	17500
		37				17500
		61				17500
Бакарни јажиња		7				11300
	-	19				10500
		37		8,9	17	10500
		61				10500

Член 23

При пресметувањето на напрегањето на спроводниците на висечките изолатори во стрмни и нерамномерни распони, мора да се зема предвид отклонот на изолаторот во правец на трасата на водот (пресметување со помош на „идеален распон“).

4. Продолжување на спроводници и на заштитни јажиња

Член 24

За продолжување на спроводници односно на заштитни јажиња мораат, по правило, да се употребуваат спојници односно стегалки од ист материјал од кој се и спроводниците. Спојниците односно стегалките од челик мораат да бидат поцинкувани со жешка постапка или изработени од не-рѓосуваачки челик.

Член 25

За водови во ист распон е дозволена најмногу една наставка по спроводник односно по заштитно јаже.

Член 26

Спроводниците односно заштитните јажиња со различни пресеци или од различни материјали, смеат да се продолжуваат само на местата на кои спроводниците односно заштитните јажиња се механички растоварени. Употребените стегалки мораат да бидат од таква конструкција што сигурно да се спречува електролитското разорување.

Член 27

Наставките на спроводниците односно на заштитните јажиња во распон мораат да издржат најмалку 90% од силата на кинењето на спроводникот односно на заштитното јаже, при што е дозволено да се употреби и повеќе од една спојница.

Спојниците што по својата конструкција даваат сигурен спроводен спој и имаат најмалку 100% од силата на кинењето на спроводникот односно на заштитното јаже (на пр. компресиони спојници) не се сметаат како наставки.

IV. РАСПОРЕД НА СПРОВОДНИЦИТЕ И НА ЗАШТИТНИТЕ ЈАЖИЊА

1. Сигурносни растојанија

Член 18

Оддалеченоста помеѓу деловите под напон, како и оддалеченоста од деловите под напон до заземјените делови и до деловите на столбот, земајќи го предвид дејството на ветрот или на додатното оптоварување, мора да биде најмалку еднаква со сигурносното растојание.

Член 29

Сигурносните растојанија мораат да им одговараат на следните вредности:

Сигурносно растојание во cm

За номинален напон U_n (kV)

Вид на напонско напрегање на изо- лацијата	10	20	35	110	220	400
1) Атмосферски пренапони	15	25	35	90	175	280
2) Склопни и до- лготрајни пре- напони	10	20	30	80	155	270
3) Напони на ин- дустријската фреквенција (нормални и по- гонски услови)	-	7	10	30	55	90

Сигурносните растојанија се сметаат за случаите под редните броеви:

- 1) при неотклонет изолаторски синцир,
- 2) за $p = 0,15 \times p_{\text{max}}$
- 3) за $p = p_{\text{max}}$,
каде што p_{max} - максимален притисок на ветрот според член 10.

Член 30

Се смета дека барањето од член 29 на овој правилник, во поглед на оддалеченоста помеѓу спроводниците односно помеѓу спроводниците и заштитните јажиња, во средината на распонот е исполнето, ако оддалеченоста D во средината на распонот во услови без ветар на температура од $+40^\circ\text{C}$ изнесува најмалку:

$D = k \sqrt{f + l}$ + сигурносно растојание за неотклонет спроводник (cm)
каде што е:

f - уклон на спроводникот односно на заштитното јаже на температура $+40^\circ\text{C}$, во cm, без оглед на усвоената максимална температура на спроводникот

l - должина на изолаторскиот синцир од точката на зацврстувањето до спроводникот, во cm, за сите зацврсту-

вања (или делови на зацврстувања) што не се отклонуваат во правец вертикален на правецот на водот, како и за потпорни изолатори, затезни изолаторски синцири и заштитни јажиња $l = 0$;

k – коефициент чија вредност зависи од распоредот на два набљудувани спроводници односно спроводник и заштитно јаже, а се определува според образците од чл. 31 до 33 на овој правилник, во кои α е агол на отклонот на спроводникот односно на заштитното јаже од вкупниот притисок на ветерот, сметан според чл. 10 и 11 на овој правилник, на јаже, без мраз, изразен во степени.

При пресметувањето на оддалеченоста помеѓу два различни спроводници односно помеѓу спроводник и заштитно јаже, кое не е изведено исто како и спроводникот, за секој спроводник односно и за спроводникот и за заштитното јаже, оддалеченоста D се пресметува според образецот од став 1 на овој член, а се избира поголемата вредност за D .

При преминувањето од еден распоред на спроводниците на друг распоред, се проверуваат растојанијата на најкритичното место, со тоа што во образецот се распределува вредноста на уклонот на тоа место.

Член 31

При хоризонтален распоред се зема дека $e: k = 4 + \frac{\alpha}{25}$, но не помалку од $k = 6$.

Најмала оддалеченост $D = 60$ см, ако сигурносното растојание не е поголемо.

За водови со номинален напон до 20 kV, се користи образецот од став 1 на овој член и кога распоредот (проектијата) на спроводникот односно на заштитното јаже не е хоризонтален.

За случаите од став 3 на овој член, хоризонталната оддалеченост на спроводникот изнесува 20 см, кога поради временски прилики (снег, мраз, сињак) постои веројатност за допир односно за прескок на напонот.

Член 32

При кос распоред се зема дека коефициентот $e: k = 2 + \frac{\alpha}{10}$, но не помалку од $k = 7$.

Најмала оддалеченост $D = 70$ см, ако сигурносното растојание не е поголемо.

За водови со номинален напон поголем од 20 kV, така пресметаната оддалеченост (проектија) е дозволена само под услов наедно и хоризонталната оддалеченост помеѓу спроводниците односно помеѓу спроводникот и заштитното јаже да е најмалку еднаква на сигурносното растојание.

Ако хоризонталната оддалеченост помеѓу два косо распоредени спроводници и заштитното јаже е еднаква или поголема од оддалеченоста D , пресметана според член 31 на овој правилник, оддалеченоста е доволна.

Член 33

При вертикален распоред се зема дека коефициентот $e: k = 4 + \frac{\alpha}{5}$, но не помалку од $k = 14$.

Најмала оддалеченост $D = 140$ см, ако сигурносното растојание не е поголемо.

Оддалеченоста од став 2 на овој член е потребна само за водови со номинален напон поголем од 20 kV и во случај кога распоредот не е напотно вертикален, но хоризонталната оддалеченост е помала од сигурносното растојание.

Член 34

Аголот на отклонот на изолаторскиот синиер α се смета со 70% притисок на ветерот врз спроводниците, односно со 50% притисок на ветерот врз спроводниците во снопот. Во обата случаи аголот на отклонот се смета за спроводници без мраз. Притисокот на ветерот се смета на начинот определен во чл. 10 и 11 на овој правилник.

2. Заштитна зона

Член 35

Како заштитна зона се подразбира просторот под за-

штитното јаже, во кој спроводниците се доволно заштитени од влијанието на атмосферски пренапони.

Член 36

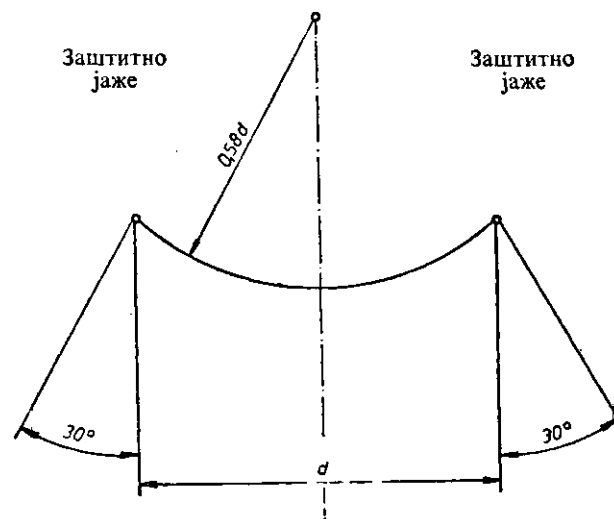
Спроводниците, по правило, мораат да се наоѓаат во границите на заштитната зона по должината на сите распони и на сите температури од 0° до 40°C во услови без ветер.

Член 37

На вод со едно заштитно јаже заштитната зона го опфаќа просторот во границите на аголот од најмногу 30° од обете страни на заштитното јаже, мерено од вертикалата.

Член 38

Заштитната зона помеѓу две заштитни јажиња го опфаќа просторот под лакот што ги допира обете заштитни јажиња, чие средиште е над јажињата, а полупречникот на лакот изнесува $0,58 d$, каде што d е меѓусебна оддалеченост на заштитните јажиња (цртеж 1).

Заштитна зона

Цртеж 1

V. ИЗОЛАТОРИ И ИЗОЛАТОРСКИ СИНЦИРИ

1. Општи одредби

Член 39

На водовите се употребуваат потпорни и висечки изолатори.

Потпорните изолатори се спојуваат цврсто со столбот.

Висечките изолатори се спојуваат со столбот така што да можат слободно да се нишаат околу цврстата точка на зацврстувањето.

Член 40

За определен вод се избираат соодветни типови на изолатори, при што се води сметка за механичките и електричните оптоварувања на тој вод.

2. Механичко димензионирање

Член 41

Потпорните изолатори на носечките столбови се димензионираат така што да имаат преломно оптоварување најмалку 2,5 пати поголемо од тежината на спроводникот со додатното оптоварување, со тоа што ако оптоварувањето на спроводникот поради дејствување на ветерот е поголемо, се зема предвид тоа поголемо преоптоварување.

Потпорните изолатори на затезните столбови се димензионираат така што преломното оптоварување да е најмалку 2,5 пати поголемо од силата на затегањето на спроводникот.

Член 42

Капестиот изолатор односно капестите изолатори во изолаторските синџири на носечките столбови, се димензионираат така што да имаат електромеханичко односно механичко оптоварување најмалку трипати поголемо од тежината на спроводникот со додатното оптоварување, со тоа што ако оптоварувањето на спроводникот, поради дејствување на ветрот, е поголемо, се зема предвид тоа поголемо оптоварување.

Капестиот изолатор односно капестите изолатори во изолаторските синџири на затезните столбови, се димензионираат така што да имаат електромеханичко односно механичко оптоварување најмалку трипати поголемо од силата на затегањето на спроводникот.

Член 43

Масивните и стаповните изолатори односно масивните и стаповните изолатори во изолаторските синџири на носечките столбови се димензионираат така што да имаат прекинско оптоварување најмалку трипати поголемо од тежината на спроводникот со додатното оптоварување, со тоа што ако оптоварувањето на спроводникот,

поради дејствување на ветрот, е поголемо, се зема предвид тоа поголемо оптоварување. Масивните и стаповните изолатори односно масивните и стаповните изолатори во изолаторските синџири на затезните столбови се димензионираат така што да имаат најмалку трипати поголемо прекинско оптоварување од силата на затегањето на спроводникот.

Член 44

Дозволена е употреба на повеќекратни изолаторски синџири под услов, во нормална состојба, да е осигурена рамномерна распределба на оптоварувањето на одделни изолаторски синџири.

3. Електрично димензионирање

Член 45

Изолаторот односно изолаторскиот синџир, комплетно составен како на надземниот вод со заштитна арматура или без неа, мора да ги задоволува вредностите дадени во табелите 4, 5 и 6.

Табела 4

Номинален напон (kV)	Највисок напон на опремата U_m (ефективна вредност) (kV)	Номинален подносилив атмосферски ударен пренапон (темена вредност) (kV)		Номинален краткотраен подносилив напон на индустриска фреквенција (ефективна вредност) (kV)
		степен на изолација		
		намален	полн	
		1	2	
3	3,6	20	40	10
6	7,2	40	60	20
10	12,0	60	75	28
20	24,0	95	125	50
35	38,0	145	170	70

Степенот на изолација на водот (намален или полн степен на изолација) се избира според изложеноста на атмосферски или склопни пренапони, начинот на заземјување на неутралната точка и видот на пренапонската заштитна направа, ако е применета.

Табела 5

Номинален напон (kV)	Највисок напон на опремата U_m (ефективна вредност) (kV)	Основа за единични вредности $U_m \cdot \frac{\sqrt{2}}{\sqrt{3}}$ (темена вредност) (kV)	Највисок поднослив атмосферски ударен пренапон (темена вредност) (kV)	Номинален краткотраен поднослив напон на индустриска фреквенција (ефективна вредност) (kV)
1	2	3	4	5
110	123	100	450 550	185 230
220	245	200	650 750 850 950 1050	275 325 360 395 460

Од табела 5 се избира еден (или повеќе) степени на изолација за одделни стандардни вредности со највисок напон на опремата. Ако се дадени повеќе степени на изолација, повисокиот степен на изолација е пригоден за опрема во мрежи со компензација на струјата на земјоспојот или каде што факторот на земјоспојот е над 1,4.

Табела 6

Номинален напон (kV)	Највисок напон на опремата U_m (ефективна вредност) (kV)	Основа за единични вредности $U_m \cdot \frac{\sqrt{2}}{\sqrt{3}}$ (темена вредност) (kV)	Номинален поднослив склопен пренапон			
			Единична вредност (kV)	Темена вредност (kV)	Однос помеѓу номиналните подносиливи атмосферски и склопни ударни пренапони (kV)	Номинален поднослив атмосферски ударен пренапон (темена вредност) (kV)
1	2	3	4	5	6	7
400	420	343	2,76 3,06	950 1050	1,11 1,24 1,12 1,24 1,36	1 050 1 175 1 300 1 425

Член 46

Вредностите од член 45 на овој правилник важат за изолатори под следните услови:

- 1) атмосферски притисок 1013,25 mbar
- 2) температура + 20 °C
- 3) влажност 11 g/m³

Член 47

За делови од вод на поголеми надморски височини, вредностите на испитните напони од табелите 4, 5 и 6 на член 45 од овој правилник, се множат со следните фактори:

- 1,075 – на надморски височини поголеми од 1000 m до 1500 m
- 1,150 – за надморски височини поголеми од 1500 m до 2000 m
- 1,225 – за надморски височини поголеми од 2000 m до 2500 m.

Член 48

На водовите или на делови од водови во предели со зголемен степен на загаденост на атмосферата (на пр. во близина на морски брег, хемиска индустрија, топлана, цементарница и друго) мораат да се употребат специјални изолатори со продолжена струјна патека.

Член 49

Според степенот на загаденост, изолаторските синири односно изолаторите мораат да имаат специфични номинални струјни патеки најмалку според табелата 7, со тоа што се зема највисокиот напон на опремата U_m .

Табела 7

Степен на загаденост	Специфична номинална струјна патека помеѓу фазата и земјата mm/kV
I – Мала загаденост	16
II – Средна загаденост	20
III – Голема загаденост	25
IV – Многу голема загаденост	31

Член 50

Положбата на изолаторот односно на изолаторскиот синиер на водот мора да биде таква што битно да не ги намалува неговите изолациони својства.

4. Засилена изолација

Член 51

Изолацијата на водот, по потреба се засилува, механички, електрично односно механички и електрично.

Член 52

Изолацијата на водот е механички засилена:

а) ако за потпорни изолатори се употребат два или повеќе изолатори, така што во случај на прелом на еден изолатор преостанатите изолатори да бидат димензионирани според чл. 41 до 44 на овој правилник, земајќи ја предвид распределбата на оптоварувањето врз нештетните изолатори,

б) ако за висечки изолатори односно изолаторски синири се употребат два или повеќе синири димензионирани според чл. 42 до 44 на овој правилник за нормална состојба на водот, кога оптоварувањето е рамномерно распределено на сите синири, а ако се прекине еден синиер, преостанатите синири смеат да бидат оптоварени најмногу со половина износ од електромеханичкото оптоварување односно од минималното преломно оптоварување.

Член 53

Изолацијата е електрично засилена:

– ако за потпорен изолатор се избере изолатор за

првото повисоко изолационо ниво, односно изолатор со зголемена должина на струјната патека;

– ако за масивни и стаповни изолатори се избераат изолатори со зголемена должина на струјната патека;

– ако за капести изолатори односно за капести изолатори во изолаторски синири се стави еден член повеќе, независно од напонското ниво.

5. Зацврстување на спроводници

Член 54

На потпорните изолатори на носечките столбови спроводниците, по правило, се врзуваат со мека жица од ист или сличен материјал од кој се и спроводниците. Пречникот на жичата не смее да биде помал од 2,5.

Член 55

На аголите столбови спроводникот се поставува така што потпорниот изолатор да е во тап агол и врската да е разбремената.

Член 56

На затезните столбови спроводниците се зацврстуваат на потпорните изолатори со јамка која е затворена со спојници или со врска.

Член 57

Носечките потпорни изолатори се димензионираат така што да го издржат оптоварувањето од член 41 на овој правилник со механички фактор на сигурност најмалку 2, со оглед на прекинската цврстина на материјалот.

Член 58

Стегалките и другите метални делови во составот на изолаторските синири, како и опремата за зацврстување на заштитното јаже, мораат да бидат така димензионирани што да издржат оптоварување според чл. 42 и 43 на овој правилник, со механички фактори на сигурност од најмалку 2,5, со оглед на силата на кинењето.

Стегалките и другите метални делови за зацврстување на спроводникот и на заштитното јаже мораат да бидат од ист или сличен материјал од кој се изработени спроводниците односно заштитните јажиња или од челик поцинкуван со жешка постапка, односно изработени од негосувачки челик.

Член 59

Кај повеќекратните изолаторски синири, при прекинот на еден синиер металните делови на другите синири мораат да бидат димензионирани така што да издржат оптоварување според чл. 42 и 43 на овој правилник, со механички фактор на сигурност од најмалку 1,7, со оглед на силата на кинењето.

Член 60

Силата на извлекувањето од носечките стегалки, за спроводниците и заштитните јажиња, не смее да биде помала од 60% од силата на затегањето.

VI. СТОЛБОВИ

1. Видови на столбови

Член 61

Столбовите можат да бидат носечки (линиски) и затезни.

Носечките столбови, по правило, се поставуваат само во праволиниска траса. Напрегањето на спроводниците односно на затезните јажиња кај носечките столбови во обата распона е еднакво, а спроводниците и заштитните јажиња со нив не се цврсто споени и на столбот не се пренесува директно нивната сила на затегање од едната страна на столбот, туку се пренесува само резултатната на силата на затегањето од обете страни, ако таа резултанта постои.

Кај затезните столбови напрегањето на спроводниците односно на затезните јажиња не мора да биде еднакво во обата распона, спроводниците и заштитните јажиња со нив цврсто се споени и на столбот се пренесува директно

силата на затегањето на секој спроводник и заштитно јаже од секоја страна на столбот.

Столбовите истовремено можат да бидат и носечки и затезни (на пр.: столбот на кој се одвојува водот, во однос на продниот вод е носечки, а во однос на разгранокот е затезен).

Член 62

Столбовите можат да се наоѓаат во праволиниска траса (линиски столбови) или на агол од трасата (аголни столбови).

Носечките и затезните столбови можат да бидат линиски или аголни.

Член 63

На водовите со висечки изолатори не се употребуваат аголни носечки столбови на места на кои аголот на свртување на трасата изнесува повеќе од 20° .

Член 64

Должината на затезното поле, т.е. оддалеченоста помеѓу два затезна столба, по правило, не смее да биде поголема од 8 km, ниту смее да содржи повеќе од 30 распони.

Пократки затезни полиња се применуваат ако посебните прилики на трасата тоа го бараат (климатски услови, терен, вкрстување, поголем број на агли и сл.).

2. Напрегање на столбовите

Член 65

Столбовите се димензионираат така што напрегањето на материјалот да не ја пречекори границата на дозволеното напрегање во ниједен случај на оптоварување.

За пресметување на одделен дел од столбот, се избира она оптоварување што предизвикува најголема сила во него, со тоа што притоа не се зема дека разни оптоварувања (а, б, в, г, д и ф од чл. 68 и 69 и оптоварувањето од член 209) дејствуваат истовремено.

Член 66

Дозволените напрегања за одделни видови материјали се определуваат посебно за нормални случаи на оптоварување, а посебно за вонредни случаи на оптоварување.

Нормални случаи на оптоварување настануваат кога сите делови се неоштетени.

Вонредни случаи на оптоварување настануваат кога еден спроводник или едно заштитно јаже од едната страна на столбот е прекинато.

3. Оптоварување

Член 67

Оптоварувањата наведени во чл. 68 и 69 на овој правилник се однесуваат на столбови на водови со висечки изолатори и на столбови на водови со потпорни изолатори, а напрегањето се пресметува според одредбите на член 70 од овој правилник.

Член 68

Нормални оптоварувања се:

1) за сите видови столбови (носечки и затезни):

а) оптоварувањето при чија пресметка се зема:

– тежината на столбот, на изолаторите, на приборот, на спроводниците и на заштитните јажиња;

– тежината на додатното оптоварување на спроводниците и на заштитните јажиња;

– резултантата на вкупната сила на затегањето на сите спроводници и заштитни јажиња од обете страни на столбот;

б) оптоварувањето при чија пресметка се зема:

– тежината на столбот, на изолаторите, на приборот, на спроводниците и на заштитните јажиња;

– притисокот на ветрот врз столбот и врз сите спроводници и заштитни јажиња вертикално на водот односно во правец на симетралата на аголот на трасата;

– резултантата од две третини на силата на затегањето на сите спроводници и заштитни јажиња од обете страни на столбот;

в) оптоварувањето при чија пресметка се зема:

– тежината на столбот, на изолаторите, на приборот, на спроводниците и на заштитните јажиња;

– притисокот на ветрот врз столбот и врз сите спроводници и заштитни јажиња во правец на водот односно вертикално на симетралата на аголот на трасата;

– резултантата од две третини на силата на затегањето на сите спроводници и заштитни јажиња од обете страни на столбот.

2. Затезни столбови:

а) оптоварувањето при чија пресметка се зема:

– тежината на столбот, на изолаторите, на приборот на спроводниците и на заштитните јажиња;

– две третини од силата на затегањето на спроводниците и на заштитните јажиња од едната страна на столбот.

Член 69

Вонредни оптоварувања се:

1) за носечки столбови:

а) оптоварувањето при чија пресметка се зема:

– тежината на столбот, на изолаторите, на приборот, на спроводниците и на заштитните јажиња;

– тежината на додатното оптоварување на спроводниците и на заштитните јажиња;

– половината од силата на затегањето на еден спроводник или на едно заштитно јаже од едната страна на столбот, а за спроводници во сноп – четвртината од силата на затегањето на спроводниците на еден сноп;

2) за затезни столбови и за аголни носечки столбови со агол на свртување на трасата поголем од 20° :

а) оптоварувањето при чија пресметка се зема:

– тежината на столбот, на изолаторите, на приборот, на спроводниците и на заштитните јажиња;

– тежината на додатното оптоварување на спроводниците и на заштитните јажиња;

– вкупната сила на затегањето на сите спроводници и заштитни јажиња во обата правца на трасата, освен на еден спроводник односно на едно заштитно јаже од едната страна на столбот, а за водови со спроводници во сноп – вкупната сила на затегањето на сите снопови на спроводници и затезни јажиња во обата правца на трасата, освен на еден сноп односно на едно заштитно јаже од едната страна на столбот.

Вонредните оптоварувања не се земаат предвид за едноставни конструкции на дрвени столбови, ниту за водови до 35 kV, освен на делници со потешки атмосферски услови (ако притисокот на ветрот е поголем од 60 daN/m^2 односно ако додатното оптоварување е поголемо од $0,18 \text{ } \sqrt{d} \text{ daN/m}$).

Член 70

При пресметувањето на напрегањето на столбовите, се земаат предвид:

1) тежината на спроводниците и на заштитните јажиња и тежината на додатното оптоварување, пресметани за гравитациониот распон на столбот, дефиниран во член 2 на овој правилник;

2) притисокот на ветрот на спроводниците и заштитните јажиња во правец на симетралата на аголот на трасата, пресметан за полузбирот на соседните распони, без никаква редукција со оглед на аголот на трасата;

3) притисокот на ветрот на спроводниците и заштитните јажиња во правец на симетралата на аголот на трасата пресметан за полузбирот на соседните распони, со редукција, со оглед на положбата на спроводниците и на заштитните јажиња спрема правецот на ветрот, но така што да е еднаков најмалку на четвртината на притисокот во правец на симетралата на аголот на трасата;

4) ако не е определено кој спроводник, заштитно јаже или страна на столбот е во прашање, се зема најнеповолниот случај.

4. Натписи на столбовите

Член 71

На сите столбови мораат да се постават трајни натписи со предупредување на опасност од електрична струја.

VIII. ЗАЗЕМЈУВАЊЕ

1. Општи одредби

Член 72

При заземјување на водови се применуваат и одредбите на прописите за техничките нормативи за електроенергетски постројки со номинален напон над 1000 V.

Член 73

Металните и армиранобетонските столбови на високонапонските водови, металните котвени јажиња и металните ленти на дрвените столбови што служат за заштита на столбовите од удар на гром, мораат да бидат сигурно поврзани со земјата. Ако со темелењето на столбовите и вкопувањето на котвите не се добие задоволително заземјување, се поставуваат дополнителни заземјувачи, односно се преземаат други дополнителни мерки.

2. Заземјување во мрежи со компензиран земјоспој и со изолирана неутрална точка

Член 74

Во мрежите со висок напон со изолирана неутрална точка и во мрежите со компензирана струја на земјоспојот, се претпоставува дека траењето на земјоспојот е подолго, па отпорноста на заземјувањето R_u кај столбовите на обработливи површини, покрај прометни патишта и во населени места, не смее да ја премине вредноста дадена со образецот:

$$R_u \leq \frac{U_z}{I_z}$$

каде што е:

$U_z = 125 \text{ V}$ – највисок дозволен напон на заземјувањето,
 I_z – фактична струја на земјоспојот (A), која тече на местото на земјоспојот.

Во мрежите со изолирана неутрална точка, I_z е капацитивната струја на земјоспојот, а во мрежите со компензиран земјоспој – преостанатата струја на земјоспојот.

Се смета дека столбот е покрај прометен пат ако се наоѓа на оддалеченост помала од 15 m од работ на коловозот.

Вредноста на отпорноста на заземјувањето од став 1 на овој член не смее да биде пречекорена ако столбот на водот се наоѓа на оддалеченост помала од 15 m од станбенa зграда, во заграден двор, на кукно земјиште што се користи како обработливо земјиште, во парк или на шеталиште.

Член 75

На водовите со заштитни јажиња се зема вкупната отпорност на заземјувањето, сметајќи ја и врската преку заштитните јажиња.

Член 76

Пречекорување на вредноста на отпорноста R_u се дозволува ако се преземе една од следните мерки:

- 1) употреба на непробојни масивни или стаповни изолатори;
- 2) редовна контрола на изолаторите, а најмалку еднаш годишно;
- 3) вградување на уреди за сигнализација на земјоспојот и непосредно автоматско исклучување на водот штом ќе настане дефект.

Посебни мерки за намалување на напонот на чекорот не се потребни ако е преземена една од мерките од овој член.

3. Заземјување во мрежи со заземјена неутрална точка

Член 77

Надземните водови што ѝ припаѓаат на мрежа со ефикасно заземјена неутрална точка, мораат да имаат уреди за брзо автоматско исклучување при земјоспој, кои сигурно ја исклучуваат делницата во дефект и така ја отстрануваат опасноста од дејството на напонот на местото на земјоспојот.

Член 78

Столбовите на надземните водови од член 77 на овој правилник мораат, по правило, да имаат заземјувач во форма на еден или два прстена околу секој темел или околу сите темели на еден столб. Најмалата длабочина на вкопувањето на заземјувачот е 0,5 m.

Оддалеченоста на прстените од темелот, односно од столбот мора да биде таква што да се постигне поповолно обликување на потенцијалот, што зависи од формата и конструкцијата на темелот на столбот.

Член 79

Одредбите на член 78 од овој правилник не се применуваат на столбови во терен со голема специфична отпорност во кој, при рационална употреба на материјалот, не можат да се постигнат задоволителни резултати на отпорноста на заземјувањето. Столбовите на ваков терен не треба да се заземјуваат.

Член 80

Во поглед на заштита од опасен напон на местото на земјоспој, не треба да се преземаат други посебни мерки, освен мерките предвидени во чл. 77 до 79 на овој правилник.

4. Заземјувања за заштита од гром

Член 81

При удар на гром во столб или заштитно јаже, за да се намали опасноста од прескок на спроводниците треба, според избраниот степен на изолација на водот, да се определи максимално дозволена отпорност на заземјувањето, земајќи ја предвид зачестеноста и јачината на громовите и подрачјето на трасата, сигурноста на водот и зачестеноста на дефектите.

Член 82

Ако со заземјувањето, изведено според член 78 на овој правилник, не се постигне отпорност која обезбедува заштита од гром, потребно е меѓусебно да се поврзуваат поединечни заземјувачи или да се постави уште еден прстен околу сите темели на столбот на длабочина од 1 m, односно да се положат зраковидни заземјувачи во вкупна должина приближно на должината на заземјувачите на прстенот, ако тоа е поповолно со оглед на теренот.

Ако со постапката од став 1 на овој член не се постигне отпорност која штити од повратен прескок, се отстапува од натамошното полагање на заземјувачите.

Член 83

Повратен прескок на спроводник не е веројатен ако за отпорноста на заземјувањето е исполнет условот според следниот образец:

$$R_{uz} \leq \frac{U_i}{I_u}$$

каде што е:

R_{uz} – отпорност на заземјувањето (Ω) на посматраниот столб, без врска со заштитните јажиња;

U_i – поднослив ударен напон (kV) на изолацијата на посматраниот столб во суво;

I_u – темна вредност на ударната струја на громот (kA) за посматраниот столб.

При изборот на I_u како ориентација можат да послужат вредностите дадени во табела 8, кои покажуваат за колку проценти од сите удари на гром, земени како 100%, вредноста на струјата од првиот ред на табелата 8 нема да биде надмината. Вредности на струјата помали од 20 kA можат да се земат само за водови со напон до 35 kV.

Табела 8

Струја од удар на гром во столб (kA)	5	10	15	20	30	40	50	60
Процент од сите удари на гром (%)	14	40	62	79	91	95	98	99

Основа за определување на струјата од удар на гром се податоците за честотата на атмосферското празнење, бројот на грмежливите денови во годината или бројот на ударите на гром по единица површина, дистрибуцијата на темната вредност на струјата во патеката на громот и саканото ниво на сигурност со оглед на веројатниот број повратни прескоци во една година.

Член 84

Се зема дека отпорноста на заземјувањето, со која може да се смета при ударни напони на гром, е приближно еднаква на отпорноста на заземјувањето, која се добива со вообичаени мерења.

5. Заземјување на заштитни јажиња

Член 85

Заштитно јаже на метални столбови може да се заземји преку конструкцијата без посебен вод за заземјување, ако конструкцијата е заземјена. Над темелот на конструкцијата мора да постојат стегалки за приклучок на заземјувач.

Член 86

Заштитно јаже на армиранобетонски столбови може да се заземји преку челичната арматура во бетонот, ако пресекот на арматурата изнесува најмалку 50 mm² и ако сите делови на арматурата што служат за заземјување имаат сигурен контакт.

Одредбата на став 1 од овој член се однесува и на носачите на изолаторите.

Ако арматурата на армиранобетонски столбови служи за заземјување, таа мора да има извод над темелот за приклучување на заземјувач.

Член 87

На дрвени столбови не се изведува заземјување, освен ако носат заштитно јаже или ако металните делови треба да се заземјат. Во тој случај, заземјувањето се изведува како кај металните и армиранобетонските столбови.

Ако носачите на изолаторите не се заземјени, водот за заземјување на заштитното јаже треба да се истава или изолира од главата на столбот и со тоа да се спречи галванската врска со носачите.

На дрвените столбови заштитното јаже мора да се заземји на секој столб, но најмалку на секои 300 m должина на водот.

Ако дрвените столбови се укотвени, мораат да се заземјат металните делови за прицврстување на изолаторите и котвата, како и котвата во земјата.

6. Водови за заземјување

Член 88

Водови за заземјување (земјоводи) се поставуваат заради галванска врска помеѓу заштитните јажиња и заземјувачите.

Најмали дозволени пресеци на водовите за заземјување се:

- за челик поцинкуван со топла постапка 50 mm²
- за алуминиум 35 mm²
- за бакар 16 mm²

Фактичните пресеци на водовите за заземјување мораат да бидат димензионирани според очекуваната струја на земјоспојот.

Член 89

Ако земјоводите се полагаат голи во земјата, тие се сметаат како дел на заземјувачот.

Член 90

Ако на местото на преминот на земјоводот во земјата се очекува засилена корозија, потребно е водот да се заштити со премачкување, со засилување на пресекот или со друга слична мерка.

Член 91

Ако постои опасност од механичко оштетување, земјоводот мора да се заштити.

7. Заземјувачи

Член 92

Заземјувачи се металните делови што се наоѓаат во земјата и што остваруваат електрична спроводна врска на делови на водот со земјата.

Заземјувачите можат да бидат лентести или стаповни.

Како материјал за заземјувачи се употребува челик поцинкуван со топла постапка или на некој друг начин заштитен од корозија, ако локалните прилики не бараат употреба на некој друг материјал (на пр. бакар).

За заземјувачи, по правило, не се употребуваат непоцинкувани челични цевки, лим, профили и лесни метали.

Член 93

Најмалите пресеци на заземјувачите се дадени во табела 9.

Табела 9

Поцинкуван челик	Бакар
Лента со пресек 100 mm ² , со дебелина најмалку 3,5 mm	Лента со пресек 50 mm ² , но не потенка од 2 mm
Тркалезен челик со пречник 10 mm	Јаже со пресек 35 mm ²
Цевка со пречник 38 mm, дебелина не помала од 3,5 mm	Цевка со пречник 30 mm, со дебелина не помала од 2,5 mm
Аголник 65 mm x 65 mm x 7 mm	—
Профил U 6,5, односно T 6 или други соодветни профили	—

За заземјувачи можат да се употребуваат и други материјали отпорни спрема корозија, со слични својства и соодветни пресеци.

Член 94

Ако на некое подрачје се очекува поголема корозија или се употреби непоцинкуван челик, се земаат околу 50% поголеми вредности на пресекот од вредностите наведени во табела 9.

Член 95

На заземјувачите и земјоводите, покрај одредбите на овој правилник, се применуваат и одредбите на прописите за техничките нормативи за електроенергетски постројки со номинален напон над 1000 V.

VIII. ПРЕМИНУВАЊЕ НА ВОДОВИ И НИВНО ПРИБЛИЖУВАЊЕ КОН ОБЈЕКТИ

1. Општи одредби

Член 96

При преминување на водови преку објекти односно при приближување на водови кон објекти, сигурносната височина е еднаква на сигурносната оддалеченост, ако за сигурносната височина не е наведена посебна вредност.

Член 97

Сигурносните височини и сигурносните оддалечености од чл. 100 до 224 на овој правилник се однесуваат на водови со номинален напон до 110 kV.

Член 98

Сигурносните височини и сигурносните оддалечености се зголемуваат во однос на сигурносните височини и сигурносните оддалечености за номинален напон од 110 kV, и тоа:

- за 0,75 m, за водови со номинален напон од 200 kV;
- за 2,0 m, за водови со номинален напон од 400 kV.

Член 99

Одредбите на чл. 121 до 129, чл. 142 до 148 и чл. 178 до 181 на овој правилник се применуваат и во случаите кога водот се приближува до автопат, магистрален пат, жичарница, пловна река или пловен канал на оддалеченост помала од височината на столбот над земјата, со тоа што не се применуваат одредбите за сигурносната височина.

2. Непристапни места

Член 100

За пристапни места (на пр.: клисури, карпи, непловни реки, мочуришта и сл.) сигурносната височина и сигурносната оддалеченост изнесуваат:

- сигурносната височина 4,0 m;
- сигурносната оддалеченост 3,0 m.

3. Места пристапни за возила

Член 101

За места пристапни за возила сигурносната височина и сигурносната оддалеченост изнесуваат:

- сигурносната височина 5,0 m;
- сигурносната оддалеченост 4,0 m.

4. Места пристапни за возила

Член 102

За места пристапни за возила (околу населени подрачја, над полиња околу кои има полски патишта, над ливади и ораници, над полски патишта и шумски патишта), сигурносната височина и сигурносната оддалеченост изнесуваат:

- сигурносната височина 6,0 m;
- сигурносната оддалеченост 5,0 m.

5. Згради

Член 103

Водењето на водови преку згради што служат за постојан престој на луѓе може да се изведе ако се задоволени условите од чл. 104 до 108 на овој правилник.

Се смета дека вод преминува преку зграда и кога растојанието на хоризонталната проекција на најблискиот спроводник во неотклонета положба од зградата е помало од 3,0 m за водови со номинален напон до 20 kV, а за водови со номинален напон поголем од 20 kV – помало од 5,0 m.

Член 104

За пристапни делови на згради (покрив, ошак и сл.) сигурносната оддалеченост изнесува 3,0 m.

Член 105

За постојано пристапни делови на зграда (тераса, балкон, градежно скеле и сл.) сигурносната височина и сигурносната оддалеченост изнесуваат:

- сигурносната височина 5,0 m;
- сигурносната оддалеченост 4,0 m.

Член 106

Вертикалната оддалеченост помеѓу спроводници и делови на зграда под спроводници (слеме на покрив, горен раб на ошак итн.), за водови со висечки изолатори, изнесува најмалку 3,0 m и кога во распонот на вкрстувањето постои нормално додатно оптоварување, а во соседните распони го нема тоа оптоварување.

Член 107

За водови што одат над згради, потребна е електрично засилена изолација, а за водови над станбени згради и згради во кои се задржуваат поголем број на луѓе (на пр. училишта, градинки итн.), потребна е и механички засилена изолација.

Член 108

На станбени згради не е дозволено поставување на сидни конзоли или сидни и покривни носачи за носење на водови.

6. Згради на погонски постројки

Член 109

Сигурносните височини и сигурносните оддалечености од згради што ѝ припаѓаат на иста погонска постројка чиј е и електроенергетскиот вод (електрани, трансформаторски станици, разводни постројки), а не служат за живеење, можат да бидат и помали од вредностите од член 103 на овој правилник, ако се предвидат соодветни заштитни мерки за спречување на случаен допир на спроводник (на пр. поставување на ограда, на лесно уочливи натписи за предупредување и сл.).

7. Згради со запалив покрив

Член 110

За згради чиј покрив е покриен со запалив материјал, заради заштита на водовите од оштетување, сигурносната височина и сигурносната оддалеченост изнесуваат, без оглед на напонот на водот:

- сигурносната височина 12,0 m
- сигурносната оддалеченост 5,0 m

За зградите од став 1 на овој член важат и одредбите на чл. 103 до 108 на овој правилник.

8. Објекти во кои се наоѓа лесно запалив материјал

Член 111

Не е дозволено водење на водови преку надземни објекти во кои се наоѓа лесно запалив материјал (складови на бензин, масло, експлозив и сл.).

На преминот покрај објекти од став 1 на овој член, хоризонталната сигурносна оддалеченост е еднаква на височината на столбот, зголемена за 3,0 m, а изнесува најмалку 15,0 m.

9. Населени места

Член 112

За водови во населени места сигурносната височина изнесува 7,0 m.

Изолацијата мора да биде електрично засилена.

10. Спортски игралишта

Член 113

Ако водовите преминуваат преку игралишта, мораат да бидат исполнети следните услови:

- сигурносната оддалеченост да изнесува 12,0 m;
- потребна е механички и електрично засилена изолација;
- нормалното и исклучителното дозволено напрегање на спроводниците и на заштитните јажиња се намалува на 75% од вредноста наведена во табела 2 од член 20 на овој правилник;
- не е дозволено продолжување на спроводниците и на заштитните јажиња.

Член 114

Не е дозволено преминување на водови преку стрелишта.

Сигурносната оддалеченост на водот изнесува 12,0 m.

Јавни капалишта и кампинзи

Член 115

Не е дозволено преминување на водови преку јавни капалишта и кампинзи.

12. Скијачки скокалници

Член 116

Не е дозволено преминување на водови преку отскок-на и доскокна патека.

Сигурносната оддалеченост од отскокната патека изнесува 8,0 m, а од доскокната патека изнесува 12,0 m.

Изолацијата мора да биде механички и електрично засилена.

13. Шуми и дрвја**Член 117**

Сигурносната оддалеченост од кој и да е дел од стебло изнесува 3,0 m.

За водови со номинален напон од 110 kV и повеќе, сигурносната оддалеченост мора да се одржи и во случај на паѓање на стеблото, при што сигурносната оддалеченост се мери од спроводникот во неотклонета положба.

14. Регионални патишта, локални патишта и патишта за индустриски објекти изградени како патишта за општа употреба**Член 118**

Сигурносната височина на водот изнесува 7,0 m.

Член 119

Оддалеченоста на кој и да е дел на столбот од надворешниот раб на патот, по правило, не смее да биде помала од 10 m., а во исклучителни случаи може да се намали на најмалку 5 m.

Изолацијата мора да биде електрично засилена.

Во распонот на вкрстувањето се дозволува една наставка по спроводник или по заштитно јаже.

Член 120

Аголот на вкрстувањето на водот и регионалниот пат, по правило, не смее да биде помал од 20°. За локални патишта и за патишта за индустриски објекти аголот на вкрстувањето не е ограничен.

15. Магистрални патишта**Член 121**

На магистралните патишта сигурносната височина на водот изнесува 7,0 m.

Член 122

Хоризонталната оддалеченост на кој и да е дел на столбот од надворешниот раб на патот изнесува 20,0 m.

Кога водот преминува преку магистрален пат, оддалеченоста на кој и да е дел од столбот може да биде помала, ако тоа го условуваат месните прилики, но не помала од 10,0 m.

Изолацијата мора да биде механички и електрично засилена.

Член 123

Аголот на вкрстувањето, по правило, не смее да биде помал од 30°.

Во распонот на вкрстувањето не е дозволено продолжување на спроводниците и на заштитните јажиња.

16. Автопатишта**Член 124**

Сигурносната височина на водот изнесува 7,0 m.

Член 125

Оддалеченоста на кој и да е дел на столбот од работ на автопатот изнесува најмалку 40,0 m.

Кога водот преминува преку автопат, оддалеченоста на кој и да е дел од столбот може да биде помала ако тоа го бараат условите на земјиштето, со тоа што таа не смее да биде помала од 10,0 m.

Изолацијата мора да биде механички и електрично засилена.

Член 126

Дозволеното напрегање (нормално и исклучително) на спроводниците и на заштитните јажиња се намалува на 75% од вредностите наведени во табела 2 од член 20 на овој правилник.

Член 127

Во распонот на вкрстувањето не е дозволено продолжување на спроводниците односно на заштитните јажиња.

Член 128

Аголот на вкрстувањето не смее да биде помал од 30°.

Член 129

При водење на водовите паралелно со автопатот, оддалеченоста на водот од автопатот на потези подолги од 5 km мора да биде:

- за водови со напон до 35 kV – најмалку 50,0 m,
- за водови со напон поголем од 35 kV – најмалку 100 m.

Во ридни и шумовити предели оддалеченоста на водот од автопатот може да се намали на 40,0 m.

17. Населени места**Член 130**

Во густо населени места, сигурносната височина на водот мора да изнесува 7,0 m.

Член 131

Изолацијата мора да биде електрично засилена, а на местата на вкрстувањето со улици или патишта и механички засилена.

Член 132

Дозволеното напрегање (нормално и исклучително) на спроводниците и заштитните јажиња се намалува на 75% од вредностите наведени во табела 2 на член 20 од овој правилник.

Член 133

Во распонот на вкрстувањето на водовите со патиштата во густо населени места не е дозволено продолжување на спроводниците, односно на заштитните јажиња, а во соседните распони е дозволена само една наставка по спроводник, односно по заштитно јаже.

Аголот на вкрстувањето не смее да биде помал од 30°.

Член 134

Ако растојанието на хоризонталната проекција на најблискиот спроводник во неотклонета положба е помало од 5,0 m, изоацијата мора да биде механички и електрично засилена.

18. Пазари и панаѓуришта**Член 135**

Ако водовите минуваат преку пазари и панаѓуришта, мораат да бидат исполнети следните услови:

- сигурносната оддалеченост да изнесува 12,0 m;
- изоацијата мора да биде механички и електрично засилена;
- дозволеното напрегање (нормално и исклучително) на спроводниците и на заштитните јажиња се намалува на 75% од вредностите наведени во табела 2 од член 20 на овој правилник;
- не е дозволено продолжување на спроводниците и на заштитните јажиња.

19. Паркиралишта и автобуски стојалишта**Член 136**

Ако водот минува преку паркиралиште или автобуско стојалиште, сигурносната височина изнесува 7,0 m.

Изоацијата на водот мора да биде механички и електрично засилена.

Се смета дека водот минува преку паркиралиште односно автобуско стојалиште и кога растојанието на хоризонталната проекција на најблискиот спроводник во неотклонета состојба е помало од 5,0 m.

20. Трамваи и тролејбуси**Член 137**

Сигурносната оддалеченост на водот од трамваите или тролејбусите од возните и напојните водови односно од конструкционите делови за нивното носење, изнесува 3,0 m.

Изолацијата на водот мора да биде механички и електрично засилена.

Член 138

Дозволеното напрегање (нормално и исклучително) на спроводниците и на заштитните јажиња се намалува на 75% од вредностите наведени во табела 2 од член 20 на овој правилник.

Член 139

Во распонот на вкрстувањето не е дозволено продолжување на спроводниците и на заштитните јажиња.

Член 140

Аголот на вкрстувањето на водот на смее да биде помал од 30°.

21. Сплавни реки

Член 141

Сигурносната височина на водот од највисокиот водостој на реките на кои е можно сплаварење, изнесува 7,0 m. Изолацијата на водот мора да биде електрично засилена.

22. Пловни реки и канали

Член 142

Сигурносната височина од највисокиот водостој при кој уште е можна пловидба, по правило, изнесува 15,0 m.

Член 143

Хоризонталната оддалеченост на кој и да е дел од столбот изнесува најмалку:

- од брегот 10 m;
- од стапката на насипот 6 m.

Изолацијата на водот мора да биде механички и електрично засилена.

Член 144

Дозволеното напрегање (нормално и исклучително) на спроводниците и на заштитните јажиња, се намалува на 75% од вредностите наведени во табела 2 од член 20 на овој правилник.

Член 145

Во распонот на вкрстувањето не е дозволено продолжување на спроводниците и на заштитните јажиња.

Член 146

Аголот на вкрстувањето не смее да биде помало од 30°.

Член 147

При паралелно водење на водовите со пловни реки и канали, на потези подолги од 5 km, оддалеченоста од брегот односно од насипот не смее да биде помала од 50 m.

Член 148

Одредбите на чл. 143 и 144 од овој правилник се применуваат и кога хоризонталната оддалеченост на отклонет спроводник, поради дејството на ветерот при + 40°C, за водови со номинален напон од 110 kV од брегот, е помала од 2,0 m.

23. Мостовни конструкции

Член 149

Сигурносната оддалеченост на водот изнесува:

- од пристапните делови на мостот 5,0 m;
- од непристапните делови на мостот 3,0 m.

Ако водот минува низ отвор на мостот, сигурносната оддалеченост мора да биде еднаква на сигурносното растојание од член 29 на овој правилник.

На мостот мора да се вгради заштитна ограда која ќе оневозможи допир со деловите под напон.

24. Антени на телевизиски и радиоприемници

Член 150

Минување на водови преку антени на телевизиски и радиоприемници е дозволено ако се исполнети следните услови:

- сигурносната оддалеченост изнесува 5,0 m;
- изолацијата е механички и електрично засилена;
- нормалното дозволено напрегање не смее да премине 1/3 од прекинската цврстина на спроводниците и на заштитните јажиња.

Ако распонот на вкрстувањето е ограничен со носечки столбови, мора да се провери оддалеченоста кога во преодниот распон останува додатно оптоварување, а во соседните распони нема додатно оптоварување на спроводниците и на заштитните јажиња. Дозволената сигурносна височина мора да изнесува 2,0 m.

25. Антени на предавателни и приемни станици

Член 151

Минување на вод преку антени на предавателни и приемни радиостаници не е дозволено.

26. Вкрстување на високонапонски вод со други високонапонски водови и нивно меѓусебно приближување

Член 152

Сигурносната височина на водот изнесува 2,5 m, а сигурносната оддалеченост 1,0 m.

Условите од став 1 на овој член мораат да бидат исполнети и во случај кога на горниот вод има додатно оптоварување, а на долниот вод нема.

Одредбата на става 2 од овој член се однесува и на проверувањето на максималниот отклон на спроводникот на долниот вод.

Вод со повисок напон, по правило, се поставува над вод со понизок напон.

Горниот вод мора да се изгради со електрично засилена изолација.

Член 153

Најмалата меѓусебна оддалеченост на спроводниците на паралелни водови мора да биде еднаква на оддалеченоста D од чл. 30 и 32 на овој правилник. При најголем отклон на спроводникот на еден вод, поради дејството на ветерот, мора да се провери меѓусебната оддалеченост на спроводникот на паралелните водови да не е помала од сигурносните растојанија за повисок напон, но не помала од 70 cm, со тоа што спроводниците на другиот вод да не се отклонети.

Член 154

Ако два или повеќе водови се на разни височини на заеднички столбови, водот со повисок напон се поставува над водот со понизок напон.

27. Вкрстување на високонапонски вод со нисконапонски вод и нивно меѓусебно приближување

Член 155

Преминување на нисконапонски вод преку високонапонски вод не е дозволено.

Сигурносната височина на водот изнесува 2,5 m, а сигурносната оддалеченост 2,0 m.

Горниот вод мора да се изгради со електрично засилена изолација.

Член 156

Над нисконапонските спроводници мораат да се постават две обострано заземјени сигурносни јажиња, чија сметковна сила на кинење (механичка цврстина) изнесува најмалку 1000 daN.

Член 157

Заштитни јажиња над нисконапонски водови не мораат да се поставуваат, ако за високонапонскиот вод се исполнети следните услови:

– во распонот на вкрстувањето е предвидена електрично и механички засилена изолација;
 – нормалното дозволено напрегање не преминува 1/3 од прекинската цврстина на спроводниците и на заштитните јажиња;
 – ако распонот на вкрстувањето е ограничен со носечки столбови, да се провери сигурносната височина кога во предниот распон останува додатно оптоварување, а во соседните распони нема додатно оптоварување на спроводниците и на заштитните јажиња. Дозволената сигурносна височина во тој случај изнесува 2 m.

Член 158

Ако условите од чл. 156 и 157 на овој правилник не се исполнети, водот со низок напон треба да се постави во кабел или да се помести.

Член 159

Најмалата меѓусебна оддалеченост на спроводниците на паралелни водови мора да биде еднаква со оддалеченоста D од чл. 30 и 32 на овој правилник.

При најголем отклон на спроводниците на еден вод, поради дејството на ветрот, мора да се провери меѓусебната оддалеченост на спроводниците на паралелни водови да не е помала од сигурносното растојание за повисок напон, со тоа што не смее да биде помала од 70 cm, кога спроводниците на другит вод не се отклонети.

Член 160

Ако на заеднички столбови има повеќе водови на разни височини, високонапонските водови мораат да се постават над нисконапонските водови.

Нисконапонскиот вод мора да се опреми со одводници на пренапон на почетокот и на крајот на делницата на водот, која е на заеднички столбови со високонапонскиот вод, како и на секој евентуален разгранок.

28. Вкрстување на надземен електроенергетски вод со телекомуникационен вод и нивно меѓусебно приближување

Член 161

На местото на вкрстувањето на надземен електроенергетски вод со телекомуникационен вод, сигурносната височина меѓу најнискиот спроводник на електроенергетскиот вод и највисокиот спроводник на телекомуникациониот вод изнесува:

- за водови со напон 400 kV 5,5 m;
- за водови со напон 220 kV 4,0 m;
- за водови со напон од 35 kV до 110 kV 3,0 m;
- за водови со напон од 1 kV до 35 kV 2,5 m.

Член 162

Во распонот на вкрстувањето на надземен електроенергетски вод со телекомуникационен вод изолацијата мора да биде механички и електрично засилена.

Член 163

На местото на вкрстувањето на надземен електроенергетски вод со телекомуникационен вод не е дозволено поставување на заштитни мрежи над телекомуникационите водови.

Член 164

Во распонот на вкрстувањето на надземен електроенергетски вод со телекомуникационен вод не е дозволено продолжување на спроводниците односно на заштитните јажиња.

Член 165

На столбовите на распонот на вкрстувањето на електроенергетски вод со телекомуникационен вод не се дозволени исконквачки ниту лизгави стегалки.

Член 166

Аголот на вкрстувањето на надземен електроенергетски вод со телекомуникационен вод, по правило, не смее да биде помал од 45°, со тоа што, по исклучок, тој може да се намали до 30°.

Член 167

Ако електроенергетскиот вод нема заштитно јаже, на столбовите на телекомуникационите водови што се наоѓаат на краиштата на распонот на вкрстувањето со надземен електроенергетски вод, мора да се постават громобрани чие заземјување, по правило, треба да има електрична отпорност помала од 25 Ω .

Член 168

Во затезното поле на вкрстувањето на надземен електроенергетски вод со телекомуникационен вод, најмалите дозволени пресеци на спроводниците и на заштитните јажиња изнесуваат:

- за бакар и челик јаже 16 mm²;
- за алу-челик јаже 25 mm²;
- за алуминиум и алуминиумски легури јаже 35 mm².

Употребата на едножични спроводници и заштитни јажиња не е дозволена.

Член 169

Распонот на вкрстувањето на надземен електроенергетски вод над телекомуникационен вод, по правило, е помал од соседните распони, или вкрстувачките столбови се сметаат за поголем сметковен распон.

Член 170

На местата на приближувањето на водовите, хоризонталната оддалеченост меѓу најблиските спроводници на обата вода мора да биде еднаква на височината на високите столбови, зголемена за 3,0 m.

По исклучок од став 1 на овој член, дозволена е хоризонтална оддалеченост еднаква на сигурносната височина од член 161 на овој правилник, со тоа што изолацијата на водот да биде механички и електрично засилена.

Член 171

При приближување на водови на кривини, мора да се преземат мерки против допир на откинати спроводници, и тоа:

- намалување на распонот така што откинатот спроводник на надворешниот вод да остане оддалечен најмалку 3,0 m од најблискиот спроводник на внатрешниот вод, или
- засилено завршување на спроводниците на потпорни изолатори (сигурносни узенгии или слично).

Член 172

Одредбите на чл. 170 и 171 од овој правилник се применуваат и на телекомуникациони водови за кои се употребени надземни (воздушни) кабли.

Член 173

Телекомуникационите кабли положени во земјата мораат да се оддалечат од столбовите на електроенергетските водови најмалку 10,0 m за номинален напон до 110 kV, 15,0 m за номинален напон 220 kV, а 25,0 m за номинален напон 400 kV.

Ако не можат да се исполнат условите од став 1 на овој член, дозволена е телекомуникационите кабли да се положат најмалку на 1 m од столбовите на електроенергетските водови со номинален напон до 35 kV.

Член 174

Поставување на телекомуникациони водови на столбови на надземни електроенергетски водови не е дозволена, освен во случаи ако тој телекомуникационен вод служи за сигнализација и телекомуникација во електроенергетските мрежи.

Член 175

Хоризонталната оддалеченост на најблискиот спроводник на електроенергетски вод до столбот на телекомуникациониот вод, не смее да изнесува помалку од 5,0 m. Тој услов не мора да биде исполнет, ако височинската разлика меѓу најблиските спроводници на обата вода изнесува најмалку 10,0 m.

Хоризонталната оддалеченост на столбот на електроенергетски вод од најблискиот спроводник на телекомуникационен вод не смее да биде помала од 2,0 m.

Член 176

Ако на местото на вкрстувањето телекомуникационите водови се положени во кабел, хоризонталната проекција на оддалеченоста на најблискиот спроводник на надземен електроенергетски вод од најблискиот столб што ги носи телекомуникационите водови, односно изводот на телекомуникациониот кабел, мора да биде најмалку еднаква на височината на столбот на електроенергетскиот вод на местото на вкрстувањето, зголемена за 3,0 m.

29. Преминување на телекомуникационен вод преку надземен електроенергетски вод

Член 177

Преминување на телекомуникационен вод преку надземен електроенергетски вод не е дозволено.

30. Жичари

Член 178

При вкрстувањето на електроенергетски вод со жичара (над или под жичарата), сигурносната оддалеченост во најнеповолна положба на делови на жичарата и на спроводниците изнесува 5,0 m.

Член 179

При преминување на електроенергетски вод преку жичара, изолацијата мора да биде механички и електрично засилена.

Член 180

Во распонот на вкрстувањето на електроенергетски вод со жичара не е дозволено продолжување на спроводниците и на заштитните јажиња.

Аголот на вкрстувањето на електроенергетскиот вод со жичарата мора да биде помал од 30°.

Член 181

Во распонот на вкрстувањето на електроенергетски вод со жичара, металните делови на соседните носечки конструкции на жичарата мораат да се заземјат.

31. Метални и жичени огради

Член 182

Металните и жичените огради што се наоѓаат околу објекти, во кои се задржуваат поголем број лица или служат за живеење, не смеат да се поставуваат во близината на челични и армиранобетонски столбови. Нивната оддалеченост мора да изнесува најмалку 0,7 U_n (cm), но не помалку од 20 cm, каде што U_n е номинален напон (kV).

За водови со номинален напон од 110 kV и повеќе, потребно е засметување или мерење на индукуваните напони при нормален погон на далноводот.

Ако индукуваниот напон спрема земјата е поголем од 65 V, мораат да се преземат посебни мерки на заштита (заземјување, галванско одвојување на делови на оградата, замена на оградата и слично). Ако заштитата се врши со заземјување, отпорноста на заземјувањето не смее да биде поголема од 25 Ω .

Сигурносната оддалеченост на водот од металните и жичените огради изнесува 3,0 m.

32. Жичени мрежи

Член 183

Сигурносната височина и сигурносната оддалеченост од жичената мрежа во полиња засени со хмељ, лозја и овоштарници, изнесуваат 3,75 m.

Член 184

Изолацијата на водот мора да биде електрично засилена.

По исклучок од одредбата на став 1 од овој член, дозволена е примена само на еден потпорен изолатор за

првиот повисок степен на изолација, со тоа што да се примени сигурносно завршување на спроводниците за изолаторите.

Член 185

Најмалите дозволени пресеци на спроводниците и на заштитните јажиња се определуваат според член 168 од овој правилник.

Член 186

За водови со номинален напон од 100 kV и повеќе, се применуваат одредбите од ст. 2 и 3 на член 182 од овој правилник.

33. Гасоводи, нафтоводи, пароводи и сл.

Член 187

Ако гасоводи, нафтоводи, пароводи и сл. се поставени надземно, сигурносната височина и сигурносната оддалеченост на водот изнесуваат 8,0 m.

Изолацијата на водот мора да биде механички и електрично засилена.

Член 188

Сигурносната оддалеченост на водот се мери од гасоводот, нафтоводот, параводот или сличен објект, како и од неговата носечка метална конструкција.

Член 189

Аголот на вкрстувањето на водот не смее да биде помал од 30°.

Член 190

На местото на вкрстувањето на водот и цевоводот, надземниот цевовод мора да биде заземјен на соодветен начин.

Член 191

Ако водот се поставува паралелно со надземниот гасовод, нафтовод или слични објекти, сигурносната оддалеченост на тој вод не смее да биде помала од височината на столбот зголемена за 3,0 m.

По исклучок од став 1 на овој член, дозволена е помала сигурносна оддалеченост, под услов да мораат да се преземат мерките што се преземаат при вкрстувањето на електроенергетски вод со цевоводи, според член 187 од овој правилник.

34. Стогови и сушници

Член 192

При преминувањето на вод преку стогови и сушници, сигурносната височина изнесува најмалку 12,0 m, а сигурносната оддалеченост мора да изнесува најмалку 5,0 m, без оглед на номиналниот напон на водот.

Член 193

Одредбите на чл. 103 и 110 од овој правилник се применуваат и за згради во кои се сушат сено, жита и сл. (сенарници, амбари и кошеви).

35. Гробишта

Член 194

Поставување столбови на гробишта не е дозволено. При преминување на вод преку гробишта, на столбовите, во распонот на вкрстувањето, изолацијата мора да биде механички и електрично засилена.

36. Аеродроми и хелидроми

Член 195

Водови не смеат да преминуваат преку аеродроми. Оддалеченоста на водот од полетно-слетната патека не смее да биде помала од 1000 m, со тоа што правецот на полетно-слетната патека не смее да се пресекува на оддалеченост помала од 3000 m.

Оддалеченостите од став 2 на овој член можат да се намалат зависно од теренските услови и намената на ас-родромот.

Водови не смеат да преминуваат преку хелидром ни-ту да се приближуваат до основните правци на полетува-њето и слетувањето на оддалеченост помала од 1000 m, а во другите правци таа оддалеченост не смее да биде по-мала од 200 m.

37. Противградни станици

Член 196

Водови не смеат да преминуваат преку противградни станици.

Оддалеченоста на водот од противградна станица не смее да биде помала од 200 m по хоризонтала, со тоа што спроводниците и заштитните јажиња мораат да бидат на пониско ниво од противградната станица.

38. Железнички пруги што не се предвидени за електрификација со надземен контактен вод

Член 197

Најмалите дозволени пресеци на спроводниците и на заштитните јажиња во полето на вкрстувањето изнесува-ат:

- за јаже од бакар и челик 16 mm²;
- за јаже од алуминиум 35 mm²;
- за јаже од други материјали 25 mm².

Член 198

Најголемото напрегање на затегањето (хоризонтална компонента), што во спроводникот настанува во најнепо-волни услови, не смее да премине 2/3 од нормалното до-зволено напрегање на материјалот според член 20 од овој правилник - за електроенергетски водови со номинален напон до 50 kV, односно 85% од нормалното дозволено на-прегање на материјалот според член 20 од овој правилник - за електроенергетски водови со номинален напон пого-лем од 50 kV.

Член 199

При трикратно нормално додатно оптоварување мо-ра да се провери напрегањето на спроводниците во точка-та на прицврстувањето да не ја преминува вредноста на исклучително дозволеното напрегање на материјалот спо-ред член 20 од овој правилник.

Член 200

Во распонот на вкрстувањето на водот не е дозволе-но продолжување на спроводниците и на заштитните јажиња.

Член 201

Во затезното поле на вкрстување изолацијата мора да биде механички засилена.

Заради засилена механичка сигурност на потпорните изолатори, не е дозволено поставување на изоляторите еден под друг.

Член 202

Во распонот на вкрстувањето изолацијата мора да биде и електрично засилена.

Изолаторските синџири за напони од 35 kV или пове-ќе, мораат да бидат заземјени и заштитени од прескок со заштитна арматура.

Одредбите на став 2 од овој член не се однесуваат на изолаторски синџири на дрвени столбови.

Член 203

На носечки столбови на затезното поле на вкрстува-ње не е дозволена употреба на искочувачки стегалки.

Член 204

Во затезното поле на вкрстување се дозволени нај-многу три носечки столбови.

Член 205

Во затезното поле на вкрстување на вод со номина-лен напон до 20 kV со железничка пруга, за носечки стол-бови можат да се употребат прости дрвени столбови вклетени во посебни ногалки или двојни дрвени столбо-ви на кои не смее да има свртување на трасата.

За затезни столбови мораат да се употребуваат А-столбови или други соодветни типови на столбови.

Член 206

За водови со номинален напон поголем од 20 kV се дозволени и дрвени А-столбови само во прва траса на во-дот, а по исклучок и за агол на свртување до 5°, со тоа што стабилноста мора сметковно да се провери. За затезни столбови мора да се употребат столбови од типот на пи-рамида или други соодветни типови столбови.

Член 207

Во затезното поле на вкрстување не е дозволено укот-вување на столбови за водови со номинален напон до 20 kV.

Член 208

На столбови, во распонот на вкрстување на надземни водови, не е дозволено постапување на трансформатори и маслени прекинувачи, како ни прекинувачи кај кои можат да настанат отворени електрични лакови.

Член 209

Столбовите на распонот на вкрстувањето мораат да се проверат за нормално и вонредно оптоварување според чл. 67 до 70 од овој правилник, а затезните столбови мора-ат да се проверат и за следните оптоварувања:

- 1) тежината на столбот, на изоляторите, на приборот, на спроводниците и на заштитните јажиња;
- 2) тежината на додатното оптоварување на спровод-ниците и на заштитните јажиња;
- 3) силата на затегањето на сите спроводници и за-штитни јажиња во полето на вкрстувањето, а за водови со спроводници во сноп - силата на затегањето на сите спро-водници во сноп и на заштитните јажиња во полето на вкрстувањето.

Член 210

На столбовите во полето на вкрстувањето на надзе-мен вод, мораат да се заземјат сите метални делови што служат за прицврстување на изоляторите.

Член 211

Одредбите на чл. 81 до 84 се применуваат и за отпор-носта на заземјувањето на водот.

По исклучок од одредбата на став 1 од овој член, от-порноста на заземјувањето на водот може да се оствари со паралелно спојување на неколку заземјувања преку за-штитни јажиња.

Член 212

Сигурносната височина на водот од горниот раб на шината мора да изнесува 7,0 m.

Член 213

Ако во затезното поле на вкрстувањето постојат нос-ечки столбови, мораат да се проверат сигурносните висо-чини од член 161, за телекомуникационите водови, и член 212 од овој правилник, ако во распонот на вкрстувањето останува додатно оптоварување, а во соседните распони нема додатно оптоварување на спроводниците и на за-штитните јажиња. Во тој случај, сигурносната височина може да биде помала за 1,0 m од вредностите утврдени во чл. 161 и 212 на овој правилник.

Член 214

Аголот на вкрстувањето не смее да биде помал од 45°, со тоа што по исклучок, аголот на вкрстувањето може да се намали до 30° за водови со номинален напон од 35 kV и повеќе.

Член 215

Ако водови се поставуваат над станични перони, растоварни рампи и други растоварни површини, сигурносната височина на водот од горниот раб на шините не смее да биде помала од 12,0 m.

Член 216

При вкрстување или приближување на вод и на железничката пруга, најмалата хоризонтална оддалеченост на кој и да е дел на столбот од најблиската железничка шина треба да изнесува 10, 0 m, со тоа што, по исклучок, може да се намали на 5,0 m.

член 217

Ако вод се приближи до колосек на железничка пруга толку што хоризонталната оддалеченост меѓу најблискиот спроводник и најблиската шина да е помала од 5,0 m, мораат да се преземат мерките на заштита, како водот да минува преку железничка пруга, освен во поглед на сигурносната височина.

39. Електрифицирани железнички пруги со надземни контактни водови

Член 218

Одредбите на чл. 197 до 204, на чл. 207 до 211 и на чл. 213 до 217 од овој правилник, се применуваат и на електрифицирани железнички пруги со надземни контактни водови.

Оддалеченоста на столбот од најблиската железничка шина изнесува 15,0 m, а употребата на дрвени столбови не е дозволена.

Сигурносната височина на водот за пруги што се предвидени за електрификација за кои не постојат податоци за височината на контактните водови и за местото на вкрстувањето со електроенергетски вод, мора да изнесува 12,0 m.

Сигурносната височина и сигурносната оддалеченост на надземните електроенергетски водови од контактните водови се определуваат според одредбите на чл. 152 до 154 од овој правилник.

40. Индустриски пруги и колосеци

Член 219

Сигурносната височина на водот од горниот раб на

шините изнесува 7,0 m, а за пруги со контактен вод се определува според одредбите на член 218 од овој правилник.

Член 220

За пруги без контактен вод изолацијата мора да биде механички засилена, а за пруги со контактен вод изолацијата мора да биде и електрично засилена.

Член 221

На носечките столбови на распонот на вкрстувањето на вод и пруга не е дозволена употреба на искокнувачки стегалки.

Член 222

Аголот на вкрстувањето, по правило, не смее да биде помал од 30°, но може да се намали под 30° за водови со номинален напон од 10 kV и повеќе.

Член 223

Во поглед на оддалеченоста на кој и да е дел од столбот од железнички колосек при вкрстувањето на водот и пругата се применуваат одредбите на член 216 од овој правилник.

41. Оранжеви и стаклени градини

Член 224

Одредбите на член 103 од овој правилник се применуваат и за преминување на електроенергетски водови преку оранжеви и стаклени градини.

IX. ДРВЕНИ СТОЛБОВИ

1. Определување на димензиите

Член 225

При статичка пресметка се зема дека дрвениот столб наполно е прав и дека зголемувањето на пречникот на столбот на подебелиот крај е во согласност со прописот на југословенскиот стандард за дрвени столбови за надземни електроенергетски водови.

Член 226

Напрегањето на столбот или на негови делови од силите на затегањето односно притисокот, кое е рамномерно распоредено по пресекот, не смее да ги надминува вредностите од табела 10.

Табела 10

Вид напрегање	Затегање или свиткување		Притисок во правец на влакната		Притисок вертикално на правецот на влакната		Смолкување во правец на влакната		Смолкување вертикално на правецот на влакната	
	меко дрво	тврдо дрво	меко дрво	тврдо дрво	меко дрво	тврдо дрво	меко дрво	тврдо дрво	меко дрво	тврдо дрво
Најголемо дозволено напрегање daN/cm ²	150	190	110	120	40	50	15	20	30	40

Вредностите наведени во табела 10 се определени според затезната цврстина на меко дрво од 550 daN/cm² односно на тврдо дрво од 850 daN/cm².

При вонредно оптоварување на електроенергетскиот вод, според член 66 став 3, вредностите во табела 10 можат да се зголемат за 25%.

Член 227

При напрегање на столбот и на негови делови на свиткување, максималното рабно напрегање не смее да го преминува дозволеното напрегање на свиткување според табела 10 од член 226 на овој правилник.

Слабењето на пресекот поради дупки за завртки, чивии и друго, мора секогаш да се земе предвид при дејствувањето на силата на затегањето.

Член 228

Напрегањето на столбот и на неговите делови на извивање, пресметано според следните обрасци, не смее да

ја преминува вредноста на дозволеното напрегање на притисок.

Напрегањето на извивање се смета според образецот:

$$\sigma_i = \frac{\omega \cdot F}{S} \leq \sigma_s$$

каде што е:

ω – коефициент на извивање;

F – најголема аксијална сила (daN);

S – неослабен пресек, во cm².

Коефициентот ω се определува со оглед на витоста на стапот, и тоа:

$$\text{за } \lambda \leq 75 \text{ вреди } \omega = \frac{1}{1 - 0,8 (\lambda/100)^2}$$

$$\text{за } \lambda > 75 \text{ вреди } \omega = \frac{\lambda^2}{3100}$$

Извивањето од став 1 на овој член се пресметува за рамнина на извивање која е најнеповолна.

Витоста на обичен столб се смета според следниот образец:

$$\lambda = \frac{l_i}{i}$$

каде што е:

l_i – должина на извивање;

i – полупречник на извивање $i = \sqrt{\frac{J}{S}}$

J – момент на инерција на пресекот во правец на извивањето за кој вреди l_i (мали локални ослабувања не се земаат предвид);

S – површина на пресекот, без оглед на малите локални ослабувања во см;

Како должина на извивањето за вкопани А-столбови се зема растојанието од средината на клинот и завртката на врвот до половината на вкопаната должина, а за вкопани трикраки односно четирикраки пирамиди – растојанието од средината на клинот или завртката на врвот до напречниот спој односно од напречниот спој до половината на вкопаната должина.

За столбови со ногалки, како должина на извивањето се зема растојанието од средината на клинот на врвот, односно од напречниот спој до половината на растојанието меѓу завртките што ги спојуваат ногалките со столбот.

Член 229

За двојни столбови, кои според својата изработка не ги исполнуваат условите од член 236 на овој правилник, може да се земе дека имаат двоен момент на отпор на еднократен столб.

За двојните столбови што ги исполнуваат условите од член 236 на овој правилник, се зема дека имаат троен момент на отпор на еднократен столб, ако правецот на силата лежи во рамнината која минува низ оските на столбот.

2. Спојување

Член 230

Средствата за спојување на столбовите треба да оневозможат меѓусебно поместување на одделни елементи на сложени столбови, и тие средства мораат да ги имаат вредностите на максималните сили со кои можат да се оптоварат споевите со завртки наведени во табела 11.

Табела 11

Начин на спојување	Елемент на спојот	Максимално оптоварување даN	
		за меко дрво	за тврдо дрво
Двосечен спој	Внатрешно дрво	360 d ^{2.3}	450 d ²
	Надворешно дрво	260 d ²	300 d ²
	Еден или друг	170 d ²	200 d ²
Едносечен спој	Еден или друг	170 d ²	200 d ²

^{2.3} d – пречник на спојната завртка, во см.

Член 231

Ако силата дејствува косо во правецот на завртката, под аголот α со правецот на влакната (член 230), вредностите од табела 11 се множат со следниот фактор к:

$\alpha = 0^\circ$	15°	30°	45°	60°	85°	90°
k = 1,00	0,95	0,91	0,87	0,83	0,79	0,75

Член 232

Под главата и под навртката на секоја завртка мора да се постави тркалезна подложна плочка со пречник 3,5 d, односно квадратна плочка со иста толкава должина на страните, каде што е d – пречник на завртката. Дебелината на плочките мора да изнесува околу 1/10 од нејзината страна (пречникот), но не помалку од 4 mm.

Член 233

Меѓусебното растојание меѓу завртките, како и растојанието од завртката до крајот на стапот во правецот на силата на затегањето, мора да изнесува најмалку 7 пречници на завртката, но не смее да биде помало од 10 см.

Член 234

Чивните на столбовите се изработуваат од тврдо дрво. Притисокот меѓу дрвото и чивните не смее да биде поголем од притисокот дозволен според табела 10, под услов, должината на чивните да не е помала од петкратната длабочина на засекот.

Сите делови споени со чивии мораат да бидат меѓусебно стегнати со завртки.

Член 235

А-столбовите мораат да се спојат на горниот крај барем со една чивија од тврдо дрво.

Приближно во средината на слобдната должина на столбот мора да се постави барем една напречна спојница. Спојницата се состои од две четвртести или полутркалезни дрва и на обете страни се прицврстува со завртки за столбот, или се состои од едно тркалезно дрво чиј пречник не смее да биде помал од пречникот на столбот на врвот, а се стега со завртка најмалку М 20, поставена веднаш под него и паралелно со него.

На долниот крај на столбот се поставуваат клешти чии гредици се споени со столбовите со завртки чиј пречник е најмалку М 20.

Член 236

Двојните столбови споени со чивии мораат да имаат по една чивија на секој крај, а зависно од должината на столбот, уште 2 до 4 чивии по должината и тоа така поставени што со дупките за завртки и чивии да не се ослаби столбот околу опасниот пресек. Непосредно покрај секоја чивија мора да се постави најмалку по 1 спојна завртка. За двојни столбови со пречник 16 см на врвот, спојните завртки мораат да бидат најмалку М 16, а за подебели столбови најмалку М 20.

Член 237

Наместо чивии можат да се употребат и други средства со иста механичка вредност (на пример булдог-плочки).

3. Мери и форма на столбовите

Член 238

Најмалиот дозволен пречник на столбот на потенкиот крај, мора да изнесува, и тоа:

– на еднократни столбови и на елементи на сложени столбови што се оптоварени 16 см;
– на помошни елементи на сложени столбови 14 см;
– на А-столбови и на двојни столбови споени со чивии 15 см;
– на ногалки 18 см.

Член 239

Пречникот на столбовите се мери на 30 см од врвот, а се определува врз основа на измерениот обем на столбот.

Член 240

Столбовите за електроенергетски водови мораат да бидат прави. Се смета дека столбот е прав ако растојанието од ортомата затегната меѓу врвот на столбот и местото на кое столбот излегува од земјата до површината на столбот, на ниедно место не е поголемо од полупречникот на столбот на измереното место.

4. Заштита од гниење и корозија

Член 241

Сите видови дрвени столбови за електроенергетски водови, освен столбовите што според својата природа не се подложни на гниење, се импрегнираат со погодни средства за да се обезбеди трајност на столбот.

Заштитата на дрвените столбови, во смисла на став 1 од овој член, мора да биде во согласност со југословенски-те стандарди за заштита на дрвени столбови.

Член 242

Сите резови и дупки на столбот мораат да се заштитат од разорување.

Не е дозволено директно забетонирување на столбовите во темелите.

Челичните делови што се во допир со дрвените столбови мораат соодветно да се заштитат од корозија.

Х. ЧЕЛИЧНИ СТОЛБОВИ

1. Начин на пресметување на решеткави столбови

Член 243

Решеткавите столбови се пресметуваат како просторни решеткави конструкции.

Ако решеткавите столбови не се пресметуваат како просторни решеткави конструкции, потребно е силите што дејствуваат врз столбот да се разделат на компоненти, паралелни со страниците на столбот, а пресметувањето на елементите да се врши според чл. 244, 245 и 246 од овој правилник.

Член 244

Појасниците (аголници стапови) на решеткавите столбови се пресметуваат на аритметичкиот збир на силите во односните стапови, кои се предизвикани со односните компоненти.

Член 245

Дијагоналите на решеткавите столбови се пресметуваат спрема силите предизвикани со онаа компонента што е паралелна со односната страна на столбот.

Член 246

Моментот на торзијата од надворешните сили на решеткавите столбови со правоаголен пресек може да се замени со два еднакви чифта сили што дејствуваат во меѓусебно паралелните страни на пресекот во рамнината на дејствувањето на торзиониот момент. Таков начин на пресметување се применува ако односот на страните на пресекот изнесува најмногу 1,5, ако столбот има форма на зрабена пирамида и ако во рамнината на дејствувањето на торзиониот момент се вградени хоризонтални зацврстувања во рамките на пресекот на столбот.

Член 247

За појасниците (аголници стапови), кои според проектот се напрегнати со аксијални сили на притисокот, евентуалната ексцентричност на тие сили може да се занемари.

Член 248

За стаповите – исполнувачи, кои според проектот се напрегнати со аксијални сили на притисокот, ексцентрич-носта на тие сили може да се занемари кога стапот се состои од еден аголник, кој за аголните стапови или за јазолниот лим е приклучен само со едниот крак.

2. Начин на изработка на решеткави столбови

Член 249

Најмалите дозволени мери на носечките елементи на челичните решеткави столбови се наведени во табела 12.

Бидејќи најмалиот пречник на завртката е 12 mm, аголниците L 30 x 30 x 30 и плоскатиот челик со ширина 30 mm можат да се спојуваат само со варење или со заковки.

Табела 12

Елемент		Форма	Најмала мера, mm
Аголници Плоскат челик, неослабен Ладно оформени профили		профил	30 x 30 x 3
		широчина b	30
		дебелина δ	3
Плоскат челик, ослабен најмногу со една дупка за заковки или завртки		широчина b	30
		дебелина δ	4
Цевки	ако влагата може да продре во цевките	дебелина на сидот δ	4
	ако се сигурно заштитени од корозија	дебелина на сидот δ	2,5
Тркалезен челик за пред-напрегнати дијагонали	во најниското поле	пречник d	8
	во другите полиња	пречник d	6
Заковки		пречник на дланката d ₁	11
Заковки		пречник на навојот d	12
Варови	на составите на аголникот и на плоскатиот челик	должина l	40
		дебелина на варот a	3
	на составите на цевките	должина l	40
		дебелина на варот a	3

Член 250

Најголемите дозволени мери на заковките и завртките, зависно од ширината на краците на аголникот, се дадени во табела 13.

Дозволени се врски со една заковка односно со една завртка.

Член 251

Растојанијата за врски со помош на заковки односно завртки се наведени во табела 14.

Табела 13
Мери во mm

Аголници	Најмала ширина на кракот	35	45	50	60	70	75	80
Заковки	Пречник на дупката d ₁	11	14	17	20	23	26	29
Завртки	Пречник на навојот d	12	14	16	20	24	27	30
	Пречник на дупката d ₁	13	15	17	22	26	28	32

Табела 14

Растојание	Најмало растојание редовно	по исклу- чок	Најголемо растојание носечки врски	конструкци- врски
Меѓу две соседни за- ковки или упасувани завртки, без оглед на правецот на силата	3,0 d ₁	2,5 d ₁	6 d ₁	8 d ₁ или 20 δ
Меѓу две соседни за- вртки, без оглед на правецот на силата	4,0 d ₁	3,5 d ₁	6 d ₁	8 d ₁ или 20 δ
Од средината на за- ковката или завртката до работ на елемен- тот во правецот на силата	1,8 d ₁	1,5 d ₁	3 d ₁	4 d ₁ или 8 δ
Од средината на за- ковката или завртката до работ на елемен- тот, вертикално во правецот на силата	1,5 d ₁	1,2 d ₁	3 d ₁	4 d ₁ или 8 δ

Член 252

При спојување на стапови со заварување, материјалот мора да биде заварлив, а тежиштето на варовите мора да се поклопува со тежишната линија на приклучниот стап.

Член 253

Изработката на дупки за заковки и завртки со пробивање без дополнително провртување е дозволена само ако дебелината на елементот не изнесува повеќе од 10 mm; во спротивно, мора, во согласност со соодветните прописи за челични конструкции со испитување да се докаже дека пробивањето и на подебелите елементи задоволува.

Член 254

Навртките на завртките мораат да се обезбедат од одвртување.

3. Коefициенти на сигурност и определување на димензиите

Член 255

За пресметување на конструкцијата на столб се применуваат коефициенти на сигурност, зависно од случајот на оптоварувањето, и тоа:

- 1,50 – за нормално оптоварување;
- 1,10 – за вонредно оптоварување (прекин на спроводникот или на заштитното јаже).

Член 256

Димензиите на елементите на столбовите се определуваат во согласност со прописите за југословенските стандарди за челични конструкции.

4. Столбови изработени од цевки

Член 257

За изработка на столбови можат да се употребат челични цевки.

Член 258

За вклетшени столбови изработени од една цевка или од соодветен полигонален пресек, се применуваат коефициенти на сигурност, зависно од случајот на оптоварувањето, и тоа:

- 1,65 – за нормално оптоварување;
- 1,30 – за вонредно оптоварување.

5. Заштита од корозија

Член 259

За деловите на челични столбови што се над земјата,

заштита од корозија може да се постигне со заштитно премачкување против корозија или со метални облоги.

Член 260

За облоги од цинк треба да се применува поцинкување со топла постапка, ако тоа го дозволува формата на челичните делови, а може да се врши и со метализација.

Член 261

Навоите и навртките поцинкувани со врела постапка можат да се обработуваат само ако е можно нивно непречено навиткување.

Член 262

Челичните делови што се во земјата мораат да се заштитат со премачкување од битумен или со некое друго соодветно средство.

Член 263

Челичните делови што се наоѓаат во бетон не мораат да се заштитат од корозија. Премачкувањето на челичните делови со заштитни средства што го намалуваат прилепувањето на бетонот и челикот не е дозволено, ако тоа не е земено предвид при пресметката.

Член 264

На столбовите од челични цевки, сите варови мораат да бидат непроницаеми за да се избегне пробивањето и задржувањето на влага во цевките. Ако цевките не се непроницаеми затворени, внатрешните сидови на цевките треба да се премачкаат со битумен или со друго заштитно средство што има исто дејство.

Член 265

Ако распоредот на елементите на столбот е таков (одот на дијагоналите и хоризонталите поголем од 60 cm), што да е отежнато качувањето на работниците, потребно е да се предвидат качувалки, така што првото газалиште на качувалката да не смее да биде на височина помала од 2,5 m над теренот.

XI. АРМИРАНОБЕТОНСКИ СТОЛБОВИ

1. Општи одредби

Член 266

При изработката на столбови од армиран бетон, покрај одредбите на овој правилник, се применуваат и одредбите на прописите за техничките нормативи за бетон и армиран бетон, односно прописите за техничките нормативи за преднапрегнат бетон.

2. Определување на димензиите и конструирање на столбови

Член 267

Силите и моментите за определување на димензиите на столбовите се пресметуваат врз основа на статичка пресметка, со тоа што мораат да се земаат предвид напрегањата на столбовите според чл. 65 и 70 од овој правилник и другите напрегања (на пример: при пренесување и подигање на столбовите).

Член 268

Четириаголните и правоаголните полни, развиени и шупливи косо оптоварени столбови, се пресметуваат за компонентите во правецот на симетралата или во правецот на дијагоналите на пресекот, со тоа што напрегањата да се определуваат со аритметичко суперпонирање.

Член 269

За вертикално леани столбови, определувањето на димензиите за укотвување и на наставката на преклоп на главната арматура се врши така што сметковно определениите должини се зголемуваат за 50%.

Мерите од став 1 на овој член треба да се зголемат најмалку за 100% за укотвување на арматурата на столбот во темелите, под услов да не се предвидува поефикасно обезбедување.

Член 270

При определувањето на димензиите на столбовите за транспорт, подигање и слично, напрегањата на материјалот што настануваат во таа прилика не смеат да ги пречекат дозволените напрегања пропишани за вонредни оптоварувања.

Член 271

Дозволените напрегања на бетонот и челикот за армирано-бетонски столбови се наведени во табела 15. Ако се употребат други видови челици, потребно е да се поднесат докази за нивната цврстина и да се смета со степенот на сигурност предвиден за материјалите наведени во табела 15.

Табела 15

Пресек без оглед на формата	Бетон								Челик					
	МВ 20				МВ 30				Č.0300		Č.0550 Č.0551		RA 400/500	
	Напрегање на притисок daN/cm ²								Напрегање на затегнување daN/cm ²					
	тежишно		рабно		тежишно		рабно		A	B	A	B	A	B
	A	B	A	B	A	B	A	B						
Пресеци на височината помалку од 12 cm	45	60	65	85	65	85	90	115	1600	1900	1900	2400	2200	2900
Пресеци на височината најмалку 12 cm	55	70	80	105	80	105	120	155						
A – нормално оптоварување B – вонредно оптоварување														

Член 272

Бетонот за изработка на масивни столбови не смее да биде од марка пониска од МВ 20, а бетонот за столбови на развие, шупливи или перфориран пресеци, како и за сите монтажни делови, не смее да биде од марка пониска од МВ 30.

Член 273

Сите напрегања на затегнување треба во целост да ги преземе арматурата. Косите главни напрегања можат да изнесуваат најмногу половина од дозволените вредности за односната марка на бетонот.

3. Изработка на столбови

Член 274

При изработката на бетон за столбови, покрај пропишаната цврстина за односната марка на бетонот, мора да се обезбеди и прилепување на бетонот и челикот од најмалку 7,00 daN/cm.

Член 275

Бетонот треба да се подготви во мешалка, а ако бетонот се подготвува на централно место, мора да се транспортира на соодветен начин и да се вгради пред почетокот на врзувањето.

Член 276

При вградувањето, бетонот за сите столбови мора да се набива по машински пат: со вибратори, первибратори, центрифугирање или со друга општо усвоена постапка.

Член 277

Готовите површини на бетонот, по симнувањето на оплатата, мораат да бидат мазни, без шупливи места и гнезда. Ако настанат рапавости, шуплини, гнезда и слично, мораат да се поправат непосредно по симнувањето на оплатата.

Член 278

Готовите столбови мораат да се пренесат и да се подигнат така што да не се оштетат и да не бидат изложени на оптоварувања за кои не се димензионирани. Помалите оштетувања мораат да се поправат, а столбовите кои се толку оштетени што да е загрозна нивната стабилност, не смеат да се употребуваат.

Член 279

Ако заради зголемување на непропусноста на надворешната површина на бетонот или заради подобар изглед столбовите се премачкуваат (пачокираат) или се прскаат со цементно млеко, тоа мора да се изврши непосредно по симнувањето на оплатата.

Член 280

При бетонирање на столбови на терен, мора за секој столб да се земе пробна коцка, а при сериско производство на столбови, пробната коцка се зема за секој десетти столб.

Член 281

Ако за качување на столб се предвидени фиксни качувалки од бетонски челик, нивниот пречник не смее да биде помал од 18 mm и мораат да се заштитат од корозија. Првата качувалка не смее да биде пониска од 2,5 m над теренот.

XII. УКОТВУВАЊЕ НА СТОЛБОВИ

Член 282

Укотвување на столбови е дозволено под следните услови:

1) конструкцијата на укотвениот столб, без оглед на неговиот материјал, мора да биде таква што распределбата на оптоварувањето врз укотвените и другите делови од столбот да остане главно сочувана и при евентуално мало попуштање на укотвувањето;

2) укотвувањето се изработува од поцинкувано челично јаже со пресек најмалку 25 mm², при што одделни жици на јаже не смеат да бидат потенки од 2 mm или од поли тркалезен челик, со пречник најмалку 8 mm.

При димензионирањето на затегите се применуваат коефициенти на сигурност во однос на границата на кинењето на материјалот, и тоа:

а) 2,6 – за нормално оптоварување;

б) 1,7 – за вонредно оптоварување.

3) длабочината на укотвувањето мора да биде таква што степенот на сигурноста на корнење на укотвувањето да изнесува најмалку 1,5.

Аголот на површината на обвивката на земјеното тело се зема од табела 16 на член 290 од овој правилник, со тоа што мораат да се земат предвид дејствата на узгонот, ако таква можност постои.

XIII. ТЕМЕЛИ

1. Општи одредби

Член 283

Столбовите на надземните водови мораат да се приврстуваат во почвата така што да биде обезбедено доволна стабилност и спречено недозволено поместување на столбовите при предвиденото оптоварување. Покрај геомеханичките карактеристики на почвата, се земаат предвид и силите што дејствуваат врз деловите на конструкцијата под површината на почвата (притисок на почвата, триење, узгон и слично).

Член 284

При изработката на темелите на столбовите, покрај одредбите на овој правилник се применуваат и одредбите на прописите за техничките нормативи за бетон и армиран бетон.

Член 285

Ако темелите на столбот лежат непосредно покрај страните или во страните на стрмни падини или во водооплавни подрачја, при пресметувањето мора да се води сметка да се постигне иста сигурност како за темелите на рамен терен.

2. Фундирање на дрвени столбови

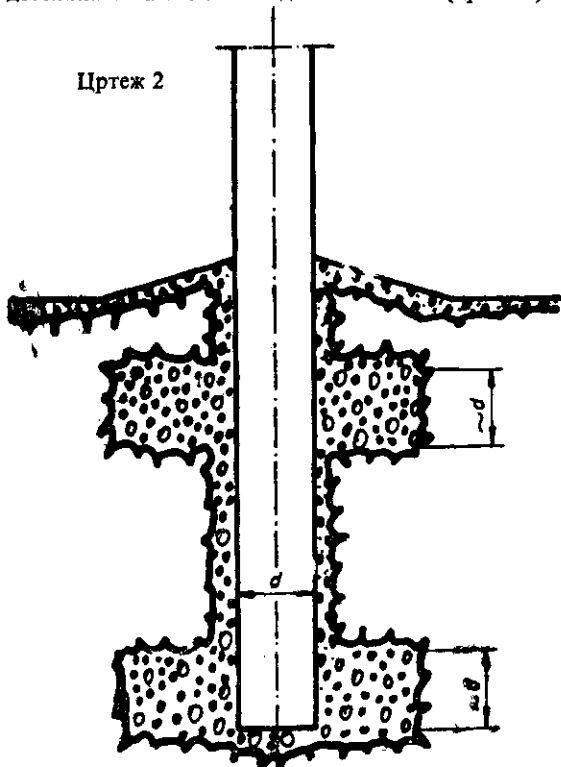
Член 286

Прости и двојни дрвени столбови се вкопуваат во почва од среден вид со најмалку $1/6$ од нивната вкупна должина, но не помалку од 1,60 m, ако по пресметката не е потребна поголема длабочина на вкопувањето. Јамата околу столбот мора да се исполни со материјалот на ископот, со цврсто набивање во слоеви не повисоки од 30 cm. Како среден вид почва се смета видот почва која е наведена во табела 16 под С и F, од член 290 на вој правилник.

Член 287

Заради постигање на потребна стабилност, столбовите, по потреба, можат да се вклучат во почвата со помош на два венца од крупен и цврст камен или со помош на хоризонтални дрвени трупци на дното и на третината од длабочината на вкопувањето. Дебелината на камените венци односно на трупците треба да е приближно еднаква на дебелината на вкопаниот дел на столбот (цртеж 2).

Цртеж 2

Член 288

Почвата околу столбот треба цврсто да се набие и површината да се израмни во пад со потребното надвишување за да се спречи по слегањето на наспот да се создадат длабинати во кои би се собирала дождовница. На тоа место не е дозволено нафрлување на камења.

Член 289

A-столбовите мораат да бидат стабилни за силите во рамнината на столбот, како и за силите вертикални на таа рамнина.

Член 290

За A-столбовите со клешти при дното и со плочи во темелот (на пр. решетки од прагови), најголемиот притисок на почвата не смее да ја пречекори вредноста дозволена во табела 16. Од страната спротивна на затегањето, тежината на земјата што ја оптоварува плочата заедно со вертикалните сили на столбот мора да биде во рамнотежа со силите на затегањето во рамнината на столбот, со коефициент на сигурност од најмалку 1,2.

Член 291

Ако како плоча за темел се применува решетка од челик, меѓурастојанија помали од 15 cm се земаат предвид само при пресметка на притисокот врз почвата.

За наклонот на страниците на земјеното тело што го оптоварува темелот се применуваат одредбите на член 308 од овој правилник.

Член 292

Начинот на пресметувањето, наведен во член 290 од овој правилник, важи и за A-столбовите со клешти при дното без темелни плочи, со тоа што како подлога за земјата која го оптоварува темелот, како и за определување на притисокот врз почвата на страната на притисокот, се зема $1/4$ од површината на клештите при дното, сметајќи од нивниот крај.

Член 293

Одредбите на овој правилник се применуваат и за ногалки на столбови што се употребуваат заради продолжување на трајноста или зголемување на стабилноста на дрвените столбови.

Член 294

Ногалките на столбовите мораат да бидат изработени од материјал отпорен спрема агресивното дејство на почвата. Употреба на дрвени ногалки е дозволено само ако тие се заштитени до гниење со некоја од методите во смисла на чл. 241 до 244 од овој правилник.

Член 295

Одредбите на овој правилник што се однесуваат на столбови од армиран бетон се применуваат и на ногалките на столбови од армиран бетон.

Член 296

Врската меѓу дрвените столбови и ногалките мора да се изведе така што никаде да не се собира вода, воздухот и светлината да допираат до дрвото, а навлаженото дрво да може брзо да се исуши.

Член 297

Димензиите и конструкциите на врската меѓу ногалките и столбот мораат да бидат статички беспрекорни и да имаат единствен пренос на силата.

Член 298

За материјалот на ногалките за столбови и за делови на врските со столбот, освен за завртките оптоварени на смолкнување, се применуваат дозволените напрегања за столбови односно за темели, зависно од материјалот од кој се изработени, според табела 10 од член 226 на овој правилник.

Табела 16

КАРАКТЕРИСТИКИ НА ПОЧВАТА ЗА ПРЕСМЕТКА НА ТЕМЕЛИТЕ												
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11		
Група	Вид почва	Густина γ kg/m ³	Дозволен притисок на почвата - σ_{daz} kg/cm ²	Константа на почвата C на длабочина од 2,0 m kg/cm ²	Агол на површ. обв.на зем. тело		Агол на внатрешно триење на почвата ϕ	$E \approx 1g^2 (45^\circ + \frac{\phi}{2})$	$\gamma \cdot E$ t/m ³	Коефициент на триење помеѓу бетонот и почвата ρ		
					За темели во здрава - β	За темели во насип - β						
A	Тресет, кал и на тоа сл.	650	до 0,2	0,5 до 1	до 5°	до 3°	до 2°	до 2,8	до 1,3	0,1 до 0,2		
B	Хумус, ораници, лозја	1500	до 0,5	1,2	3° до 10°	3° до 8°	25°	2,5	3,7	0,2 до 0,3		
	Насипи од лесна земја	1600					25°	2,5	4,0	0,2 до 0,3		
	Влажен ситен песок	1700	до 1,0					30°	3,0	5,1	0,3 до 0,4	
	Мека влажна иловица или глина						25°	2,5	4,25	0,3 до 0,4		
C	Средна цврста сува иловица или глина	1700	до 2,0	5 до 8	8° до 13°	6° до 11°	30°	3,0	5,1	0,3 до 0,4		
	Сув ситен песок		6 до 9						0,3 до 0,4			
D	Цврсто сталожена сува иловица или глина		до 3,0	10	12° до 17°	10° до 15°	35°	3,7	6,3	0,3 до 0,4		
	Крупен чакалест песок		11 до 13						0,3 до 0,4			
E	Цврсто сталожен крупен зрнест песок		до 4,0	13 до 16	15° до 20°	12° до 17°	40°	4,6	7,8	0,3 до 0,4		
	Средно цврст лапорец										0,3 до 0,5	
F	Цврсто сталожен чакал и дробина		до 5,0		20° до 25°	5° до 20°						0,4 до 0,5
	Цврст сув лапорец				25° до 30°	20° до 25°				45°	5,8	9,9
G	Немонолитна или посилно распу- кана помалку цврста карпа (песоч- ник, варовник и сл.)	2200	до 10,0	Неогра- ничено	-	-	-	-	-	-		
	Мошне тврд здрав лапорец во по- големи слоеви											
H	Монолитна или незначително рас- пукана цврста здрава карпа во по- волно положени слоеви	2400	до 20,0		-	-	-	-	-	-		
I	Монолитна компактна и здрава еруптивна карпа	2600	до 30,0		-	-	-	-	-	-		

Константата на почвата C треба да се одбере според збиеноста и квалитетот на почвата во рамките на наведени-
те вредности. За влажна и помалку збиена почва треба да се земаат пониски вредности, а за сува и посилно збиена – по-
големи. За Sulzberger-овиот начин на сметање, константата на почвата C треба да се пресмета на цифрата на постелка-
та C_b за дното на јамата според обрасците $C_b = m \cdot C_h$; $C_h = C \frac{h}{2,0}$ каде $m = 1,0$ до $1,2$, а h – длабочина на
вкопувањето на темелите.

Помалите вредности на аголот β важат за послабо кохерентна почва, а поголемите – за мошне кохерентна и
цврста набиена почва.

Помалите вредности на коефициентот на триењето ρ важат за бетон во оплата, а поголемите за бетон без опла-
та.

Член 299

Деловите на врските на ногалките со столбот од челик, кои се оптоварени на смолкнување, се димензионираат според табела 11 од член 230 на овој правилник. Завртките мораат одново да се затегнат кога ќе се исуши дрвото.

Член 300

При определување на димензиите на ногалките, мора да се земе предвид стабилноста на ногалките, за да се избегнат недозволени поместувања на конструкцијата во смисла на член 304 од овој правилник.

3. Фундирање на челични и армиранобетонски столбови

Член 301

Челичните и армиранобетонските столбови мораат да имаат темели односно стапки од плочи или прагови, димензионирани така што притисокот врз почвата да не ја премине дозволената вредност за определен вид почва. За армиранобетонски столбови е дозволено фундање со директно вкопување.

Член 302

Начинот на изработката и формата на темелите (плитко или длабоко фундање, призматични или степенести темели, темели од плочи или прагови, расчленети темели, од монтажни елементи, фундање на шипови, анкерни темели во карпа и сл.) мораат да одговараат на условите на објектот (ширина на основата на столбот, големина на нападните сили и моменти и сл.).

Член 303

Стабилноста на столбот со блок-темел се смета како доволна ако неговиот степен на сигурност од превртување под дејство на најголемиот момент на надворешните сили за нормални случаи на оптоварување, ѝ одговара на вредноста што се добива од дијаграмот на цртежот 3, при што се зема предвид односот:

$$\frac{b}{h} = \frac{\text{ширината на темелите вертикално на рамнината на моментот}}{\text{длабочината на фундањето}}$$

За моментите што настануваат во вонредни случаи на оптоварување, така добиениот степен на сигурност може да се намали за 15%.

Цртеж 3

Член 304

За темелите со однос $b : h < 1$, за утврдување на најголемиот дозволен момент, за нормални и за вонредни случаи на оптоварување, може да се усвои како дозволено навалување на темелите 1:100. Дијаграмот на цртежот 3 се употребува при пресметување на темелите според методот на Клајнлогел-Бирклин (Kleinlogel-Bürklin).

Член 305

При пресметувањето на темелите мораат да се употребат константи што ѝ одговараат на состојбата на почвата на градилиштето (дозволен притисок врз почвата, кон-

станта на почвата, отпор на триење меѓу бетонот и почвата и сл.). Притисоците врз почвата дозволени за нормални случаи на оптоварување можат при вонредно оптоварување да се зголемат за 20 %.

Член 306

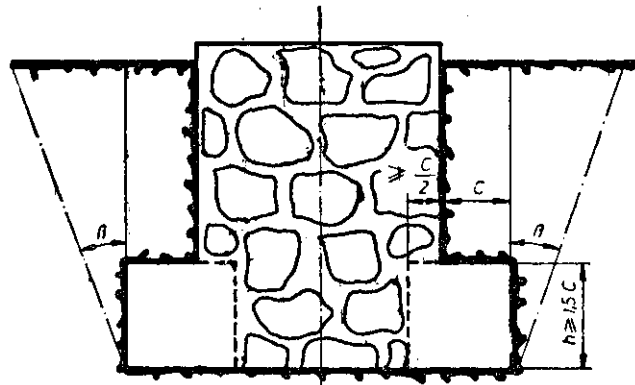
Карактеристиките за разни видови почва се земаат од табела 16 на член 290 од овој правилник, ако со испитувањето на почвата не се утврдени други вредности.

Член 307

При пресметувањето на бетонски темели, густината на неармиран бетон се зема во сметка со најмногу 2200 kg/m³, а густината на армиран бетон со најмногу 2300 kg/m³.

Член 308

Масата на почвата се зема од табела 16 на член 290 од овој правилник, ако со испитувањето не се утврдени и други вредности. За определување на масата на почвата која го оптоварува темелот, потребно е да се земе земјено тело омеѓено со обвивка под агол β од вертикалната страна на призматичниот темел, односно од работ на стапката на темелот, според цртежот 4.

Цртеж 4

Член 309

Ако од ископувањето на јамата до бетонирањето на темелот помине подолго време, особено при неповолни климатски услови, пред бетонирањето треба да се провери дали почвата ги задржала првобитните карактеристики.

Ако карактеристиките на почвата во меѓувреме се влошиле, димензиите на темелите треба да се усогласат со новите услови.

Член 310

Напрегањето на бетонот на неармирани темели не смее да ја преминува вредноста наведена во табела 17 со мерење на пробната коцка 28 дена по нејзината изработка.

Табела 17

Оптоварување на столбови	Притисок	Затегане
За нормално оптоварување	1/4 од цврсти- ната на коцката на притисок по 28 дена, но не пове- ќе од 50 daN/cm ²	1/20 од цврсти- ната на коцката на притисок по 28 де- на, но не повеќе од 4 daN/cm ²
За оптоварување при прекин на спроводници	1/3 од цврсти- ната на коцката на притисок по 28 дена, но не пове- ќе од 60 daN/cm ²	1/16 од цврсти- ната на коцката на притисок по 28 де- на, но не повеќе од 5 daN/cm ²

Член 311

За пресметување на блок-темели се применува мето-
дот на Сулибергер и Клајнлогел-Бирклин. Другите мето-

ди можат да се применуваат само ако ги исполнуваат условите предвидени со одредбите на овој правилник.

Член 312

За темели од плочи или прагови, за расчленети и поделени темели, за темели на шипови или за темели од друга форма, што не се пресметуваат според методите наведени во член 311 од овој правилник, степенот на сигурност од превртување мора да биде најмалку 1,5, а степенот на сигурност од поместување – најмалку 1,0.

Член 313

При пресметување на расчленети темели, масата на почвата се зема според член 306, а масата на бетонскиот темел според член 307 од овој правилник.

Член 314

Ако во пресметувањето на расчленети темели се занемарува триењето при извлекувањето на темелите, за маса на почвата се зема масата на земјеното тело според член 308 од овој правилник.

Член 315

При пресметувањето на расчленети темели мора да се провери дали конструкцијата на столбот дозволува односно овозможува хоризонталната сила да се пренесува рамномерно на сите темели и дали хоризонталниот притисок врз почвата, поради таа сила, не е поголем од дозволените вредности.

Член 316

Напрегањето на бетонот на расчленети темели, ако тие не се армирани, треба да ги исполни условите од табела 17 на член 310 од овој правилник, а ако се армирани – условите од прописите за бетон и армиран бетон.

Член 317

Косо оптоварените блок-темели, за кои правецот на резултантата на нападните сили е поблизок до симетралата отколку до дијагоналата на темелите, дозволено е да се пресметаат за поголемата компонента во правецот на симетралата. Ако правецот на резултантата е поблизок до дијагоналата на темелите, таквиот темел може да се пресмета за резултантата свртена кон поблиската симетрала или за обете компоненти во правецот на симетралата, со суперпонирање на резултатите, со тоа што суперпонирањето не смеат да преминуваат 4/3 од дозволниот притисок врз почвата.

Член 318

Темелите во цврста или помалку испукана карпа не е потребно да се пресметуваат на притисок врз почвата ниту на превртување. Определувањето на димензиите може да се изврши според пресекот на столбот во основата, односно според конструкцијата на укотвувањето во темелот и според можностите за изработка на ископ на јама до потребна длабочина и за исполнување на преостанатиот простор со бетон.

Член 319

Ако има подземни води, во некохерентна почва мора да се земе предвид намалувањето на масата поради узгон.

Член 320

За столбови оптоварени со вертикални сили нагоре, при димензионирањето на темелите мора да се земе предвид намалената сигурност од превртување поради намалениот притисок врз дното на јамата за темел.

Член 321

Ако бетонскиот темел се состои од плочи на дното и од врат на темелот што се бетонира по вградувањето на столбот, плочата смее да се земе во пресметка при определувањето на димензиите на темелот само ако со соодветна арматура е сврзана со горниот дел (вратот).

Член 322

За неармирани темели бетонот не смее да биде од марка пониска од МВ 10, а за армирани темели – од марка

пониска од МВ 15, со најмалку 250 kg цемент на 1,0 m³ темел. За вградување на бетон, по правило, се употребува первибратор.

Член 323

Во бетон на масивни темели е дозволено да се вгради до 25% здрав и чист камен. Поголемата маса камен во однос на масата бетон не се зема предвид при пресметувањето на димензиите и стабилноста на темелот.

Во истакнатиот дел на неармирани степенести темели и зад коренот на стапката во ширина до половината на неговата слободна ширина, не е дозволено вградување на камен (цртеж 4).

Член 324

Височината на стапката во коренот на степенести темели од неармиран бетон мора да биде еднаква најмалку на 1,5-кратна ширина од истакнатиот дел на стапката (цртеж 4).

Член 325

Бетонските темели без арматура мораат да се бетонираат одеднаш без прекин, освен ако горниот и долниот дел меѓусебно се поврзат со соодветна арматура.

Член 326

Темелите за челични столбови мораат да бидат најмалку 20 cm повисоки од теренот, а горната површина на темелите мора да биде обработена така што на неа да не се задржува вода и деловите на столбот над темелите да не го спречуваат истекнувањето на вода.

Член 327

Во плавните подрачја темелите се пресметуваат за највисокото ниво на вода што се јавува во периодот од 10 години.

За решеткави столбови, конструкцијата на столбот мора да се заштити од оштетување со пловечки предмети, и тоа до височина од 50 cm над највисокото ниво на вода што се јавува во периодот од 10 години. Ако на плавното подрачје во период од 10 години се појавил и мраз, мора да се одбере таква форма за темелот и столбот што да се заштитат од натрупување на мраз.

Член 328

Бетонските темели не се малтерисуваат ниту се обработува нивната површина, но видливите делови на темелите мораат да бидат мазни.

Член 329

Ако бетонските темели се изработуваат на влажен терен (мочуришта, агресивна почва и сл), мораат да се применуваат мерки заради спречување на штетното дејство на почвата или на водата врз бетонот.

Член 330

Ако столбот се фундира со плочи, прагови и слично, а дел од челичниот столб во почвата не е обложен со бетон, челичните делови кои лежат во почвата мораат да се заштитат од корозија со премачкување со битумен или со некое друго заштитно средство.

Член 331

Затрупаната земја над темелните плочи, праговите и слично околу темелот, мора цврсто да се набие во слоеви најмногу од по 30 cm. При изградувањето на површината, мора да се земе предвид и дополнителното слегање на поспаната почва.

XIV. ПРЕОДНИ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Член 332

Одредбите на овој правилник не се однесуваат на надземни електроенергетски водови чија изградба почнала пред денот на влегувањето во сила на овој правилник.

Член 333

Со денот на влегувањето во сила на овој правилник престанува да важи Правилникот за техничките нормати-

ви за изградба на надземни електроенергетски водови („Службен лист на СФРЈ”, бр. 51/73, 69/73 и 11/80), освен одредбите што се однесуваат на нисконапонски електроенергетски водови со номинален напон до 1 kV.

Член 334

Овој правилник влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ”.

Бр. 07-93/49
15 јануари 1988 година
Белград

Директор
на Сојузниот завод
за стандардизација,
Вукашин Драгоевиќ, с. р.

842.

Врз основа на член 22 и член 66 став 1 точка 15 од Законот за Народната банка на Југославија и за единствено-то монетарно работење на народните банки на републиките и народните банки на автономните покраини („Службен лист на СФРЈ”, бр. 49/76, 41/81, 26/84 и 71/86), во согласност со Сојузниот извршен совет, Советот на гувернерите донесува

ОДЛУКА

ЗА ИЗМЕНИ И ДОПОЛНЕНИЈА НА ОДЛУКАТА ЗА КАМАТНИТЕ СТАПКИ НА СРЕДСТВАТА ДЕПОНИРАНИ КАЈ НАРОДНАТА БАНКА НА ЈУГОСЛАВИЈА, НАРОДНИТЕ БАНКИ НА РЕПУБЛИКИТЕ И НАРОДНИТЕ БАНКИ НА АВТОНОМНИТЕ ПОКРАИНИ

1. Во Одлуката за каматните стапки на средствата депонирани кај Народната банка на Југославија, народните банки на републиките и народните банки на автономните покраини („Службен лист на СФРЈ”, бр. 35/86, 70/87, 86/87, 29/88 и 53/88), во точка 1 став 1 одредба под 1 процентот: „3%” се заменува со процентот: „15%”.

Во одредбата под 2 втората алинеја се менува и гласи:

„– на благајничките записи што банките ги запишуваат врз доброволна основа, а кои ги наплатуваат по истекот на една година од денот на уписот – во височина на есконтната стапка на Народната банка на Југославија, на записите што ги наплатуваат по истекот на 180 дена – во височина од 80% од есконтната стапка, на записите што ги наплатуваат по истекот на 90 дена – во височина од 60% од есконтната стапка и на записите што ги наплатуваат по истекот на 60 дена – во височина од 50% од есконтната стапка.”

По став 1 се додава став 2, кој гласи:

„По исклучок од одредбата на став 1 од оваа точка, на благајничките записи што банките ги запишуваат врз доброволна основа, кои се записани пред влегувањето во сила на оваа одлука, а кои, во смисла на Одлуката за измена на Одлуката за купување на определени хартии од вредност од страна на Народната банка на Југославија („Службен лист на СФРЈ”, бр. 55/88), ќе се поднесат на наплата по 30 до 60 дена од денот на уписот, каматата се пресметува и плаќа во височина од 40% од есконтната стапка.”

2. По точка 1 се додава точка 1а, која гласи:

„1а. Народната банка на Југославија, на бланкетите на благајничките записи од точка 1 на оваа одлука ќе предвиди одредба за променливоста на каматните стапки на тие записи, во согласност со измените на каматните стапки во оваа одлука.”

3. Оваа одлука влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ”.

О. бр. 114
24 октомври 1988 година
Белград

Претседател
на Советот на гувернерите
гувернер
на Народната банка на
Југославија,
Душан Влатковиќ, с. р.

843.

Врз основа на член 17, член 64а став 1 точка 3 и член 66 став 2 од Законот за Народната банка на Југославија и за единственото монетарно работење на народните банки на републиките и народните банки на автономните покраини („Службен лист на СФРЈ”, бр. 49/76, 41/81, 26/84 и 71/86), Советот на гувернерите донесува

ОДЛУКА

ЗА ДОПОЛНЕНИЕ НА ОДЛУКАТА ЗА ЗАДОЛЖИТЕЛНАТА РЕЗЕРВА НА БАНКИТЕ КАЈ НАРОДНАТА БАНКА НА ЈУГОСЛАВИЈА

1. Во Одлуката за задолжителната резерва на банките кај Народната банка на Југославија („Службен лист на СФРЈ”, бр. 87/87, 4/88, 10/88, 29/88, 38/88 и 59/88) во точка 2 на крајот на став 1 точката се брише и се додава текст кој гласи: „и девизните средства што странските лица со седиште во Југославија или во странство ги држат на сметките кај банките овластени за работи со странство”.

2. Првата пресметка на задолжителната резерва според одредбите од оваа одлука, банките ќе ја извршат во пропишаниот рок, според состојбата на средствата на 31 октомври 1988 година.

3. Оваа одлука влегува во сила со денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ”.

О. бр. 118
4 ноември 1988 година
Белград

Претседател
на Советот на гувернерите
гувернер
на Народната банка
на Југославија,
Душан Влатковиќ, с. р.

844.

Врз основа на член 9 ст. 1 и 2 и член 10 од Законот за вршењето на менувачки работи и за прометот на ефективни странски пари во Југославија („Службен лист на СФРЈ”, бр. 61/82 и 40/84), Советот на гувернерите донесува

ОДЛУКА

ЗА НАЧИНОТ И РОКОВИТЕ ЗА ОДОБРУВАЊЕ АВАНС, ИСПРАКАЊЕ, ПОЛАГАЊЕ И ПРЕНОС НА ДЕВИЗИ НА СМЕТКИТЕ НА НАРОДНАТА БАНКА НА ЈУГОСЛАВИЈА ОСТВАРЕНИ СО ОТКУП НА ЕФЕКТИВНИ СТРАНСКИ ПАРИ, ЧЕКОВИ, КРЕДИТИ И ПИСМА И СО ПРОДАЖБА НА БЕНЗИНСКИ БОНОВИ

1. Народната банка на Југославија, преку народната банка на републиката односно народната банка на автономната покраина им одобрува аванси во динари и чекови на динари изданија на Народната банка на Југославија на овластените банки, Поштенската штедилница, овластените менувачи, царинарниците и други организациони единици на царинската служба за вршење менувачки работи од член 1 на Законот за вршењето на менувачки работи и за прометот на ефективни странски пари во Југославија.

Аванси од став 1 на оваа точка народната банка на републиката односно народната банка на автономната покраина им одобрува на овластените банки односно на Поштенската штедилница врз основа на договор.

Аванси од став 2 на оваа точка овластената банка им одобрува на овластените менувачи, царинарниците и другите организациони единици на царинската служба со кои има склучен договор за вршење на менувачки работи.

2. Динарските средства дадени како аванс од точка 1 на оваа одлука можат да се користат само за намените предвидени во став 1 на таа точка.

3. Аванси од став 1 на оваа одлука, народната банка на републиката односно народната банка на автономната покраина им одобрува на овластената банка и Поштенската

га штедилницата по нивно барање, а најмногу во износ на извршениот откуп на странски средства за плаќање во двете последни декади.

Барањето од став 1 на оваа точка овластената банка односно Поштенската штедилница го поднесува кон декадната пресметка од точка 6 на оваа одлука, во рокот од став 2 на таа точка.

Во периодите кога се очекува зголемен откуп на странски средства за плаќање, народната банка на републиката односно народната банка на автономната покраина може, по писмено образложено барање на овластената банка односно на Поштенската штедилница, да одобри и поголем износ на авансот од износот определен со одредбите на став 1 од оваа точка.

Користените аванси, во согласност со одредбите од став 3 на оваа точка, овластената банка односно Поштенската штедилница е должна да ги усогласува на начинот и во роковите пропишани со точ. 5 и 6 од оваа одлука.

4. Овластената банка е должна најдоцна во рок од два работни дена од денот на добивањето на авансот од точка 3 на оваа одлука, да му одобри на овластениот менувач односно на царинарницата и на друга организациона единица на царинската служба аванс за купување на странски средства за плаќање. Авансите одобрени на Поштенската штедилница во динари, поштите ги користат со издавање на налог за задолжување на жиро-сметката на Поштенската штедилница во височина на динарската противвредност на откупените странски средства за плаќање, а авансите одобрени во динарски чекови Поштенската штедилница им ги пренесува на поштите.

Височината на авансот одобрена на овластениот менувач односно на царинарницата и на друга организациона единица на царинската служба, по нивно барање, во смисла на став 1 од оваа точка, не може да биде помала од височината на просечниот дневен откуп во двете последни декади. Кога банката не работи, височината на авансот се зголемува сразмерно со бројот на неработни денови.

5. Овластената банка односно Поштенската штедилница е должна височината на авансот од точка 3 на оваа одлука да ја усогласи со износот на извршениот откуп најдоцна наредниот работен ден од денот на доставувањето на декадната пресметка од точка 6 на оваа одлука.

Ако овластената банка односно Поштенската штедилница не постапи на начинот од став 1 на оваа точка, народната банка на републиката односно народната банка на автономната покраина е должна следниот работен ден да изврши усогласување на користењето на авансот со извршениот откуп, со тоа што на износот на ненавремено вратениот односно на повеќе користениот аванс ќе наплати затезна камата сообразно со Одлуката за каматните стапки на пласманите од примарната емисија и на другите побарувања на Народната банка на Југославија („Службен лист на СФРЈ”, бр. 87/87, 29/88, 35/88, 40/88, 44/88 и 54/88).

6. Овластената банка и Поштенската штедилница за откупените странски средства за плаќање (ефективни странски пари, чекови и кредитни писма) се должни да составуваат десетдневни-декадни пресметки за извршениот откуп врз основа на документите и податоците за извршениот дневен откуп.

Декадната пресметка од став 1 на оваа точка, овластената банка односно Поштенската штедилница е должна најдоцна во рок од пет работни дена од истекот на декадата за која се врши пресметка да им ја достави на банката која врши пренос на девизи на сметките на Народната банка на Југославија, на надлежната народна банка на републиката односно на народната банка на автономната покраина и на Народната банка на Југославија.

7. Обврската за полагање односно за пренос на девизи на сметките на Народната банка на Југославија по основ на откупените странски средства за плаќање овластените банки ја извршуваат со налог за пренос, преку банката овластена за вршење на платен промет и кредитни работи со странство (во натамошниот текст: банката овластена за работи со странство).

По исклучок од одредбата на став 1 од оваа одлука, со согласност на Народната банка на Југославија, пренос на девизите од тој став, банката овластена за работи со странство може да изврши преку сметката 700 која се води кај Народната банка на Југославија.

Народната банка на Југославија може, кога ќе настапат посебни околности, да врши испраќање на ефективни

странски пари во странство по основ на менувачките работи.

Народната банка на Југославија испраќа во странство ефективни странски пари купени на Меѓубанкарскиот состанок на девизниот пазар.

Банката овластена за работи со странство, при преносот на девизи на сметка на Народната банка на Југославија е должна да состави спецификација на тој износ по банки и декади, и истата во рок од три работни дена од денот на преносот да им ја достави на надлежната народна банка (според територијата на овластената банка за која се врши преносот) и на Народната банка на Југославија.

8. Откупените странски средства за плаќање остварени според Законот за вршењето на менувачки работи и за прометот на ефективни странски пари во Југославија и наплатени во смисла на точка 5 од Одлуката за условите под кои наплатата и плаќањето во работењето со странство можат да се извршат во ефективни странски пари и за условите под кои наплатата во Југославија се врши во ефективни странски пари, странски чекови и кредитни писма („Службен лист на СФРЈ”, бр. 45/87 и 43/88), банката овластена за работи со странство ги пренесува на девизните сметки на Народната банка на Југославија секојдневно по потреба, а најдоцна во рок од 10 дена од денот на истекот на декадата.

По исклучок од став 1 на оваа точка преносот на девизи остварени по основ на откуп на чекови и кредитни писма банката овластена за работи со странство го врши најдоцна во рок од 30 дена од денот на истекот на декадата.

9. Странските средства за плаќање што ќе ги откупат поштите Поштенската штедилница ги испраќа преку банката овластена за работи со странство на начинот предвиден во точка 7 на оваа одлука.

10. Банката овластена за работи со странство може својата обврска за пренос на девизи од точка 7 на оваа одлука да ја извршува во конкретна валута што ќе ја оствари или во една односно две интервентни валути (USD или DEM), пресметано според средниот курс што важи на денот на давањето на налогот за пренос на девизите.

11. Девизите по основ на бензински бонови продадени во странство се уплатуваат непосредно на девизните сметки во странство на Народната банка на Југославија. Примената дознака од странство Народната банка на Југославија ја извршува во согласност со Одлуката за начинот на вршење платен промет со странство („Службен лист на СФРЈ”, бр. 72/85) и со упатството за спроведување на таа одлука.

Девизите остварени по основ на продадените бензински бонови во Југославија се полагаат на сметките на Народната банка на Југославија во странство на начинот предвиден во точка 7 на оваа одлука.

12. За девизите пренесени на сметките на Народната банка на Југославија, во смисла на точ. 7 и 10 од оваа одлука, Народната банка на Југославија ѝ одобрува на банката која ги пренела девизите во рок од два работни дена динарска противвредност пресметана според средниот курс на денот на преносот на девизите, зголемена за 4,844% провизија врз товар на приходот на Народната банка на Југославија, што одговара на височината од 5% утврдена со Одлуката за височината на менувачката провизија („Службен лист на СФРЈ”, бр. 39/88).

Ако банката извршила пренос на девизите на сметките на Народната банка на Југославија по истекот на рокот од точка 8 на оваа одлука, Народната банка на Југославија ќе ѝ одобри на банката динарска противвредност на пренесените девизи според курсот од став 1 на оваа одлука кој важел последниот ден на пропишаниот рок.

На износот на динарската противвредност на ненавремено пренесените девизи од став 2 на оваа точка Народната банка на Југославија од банката која врши пренос на девизите ќе наплати затезна камата сообразно со Одлуката за каматните стапки на пласманите од примарната емисија и на другите побарувања на Народната банка на Југославија.

13. Банката овластена за вршење работи со странство е должна откупените ефективни странски пари што ги испраќа во странство, во смисла на точ. 8 и 9 од оваа одлука, претходно да ги осигура кај заедницата за осигурување.

Осигурување на ефективни странски пари, во смисла на став 1 од оваа точка, се врши врз основа на договорот

кој банката овластена за работи со странство го склучува со заедницата за осигурување.

Договор од став 2 на оваа точка банката овластена за работи со странство не може да склучи без претходна согласност од Народната банка на Југославија.

За платените трошоци за осигурување на испраќањето во странство на ефективни странски пари според договорот од став 2 на оваа точка, Народната банка на Југославија, врз основа на документот за платеното осигурување, ѝ врши исплата на банката овластена за работи со странство.

Исплата на средствата од став 4 на оваа точка Народната банка на Југославија одобрува во рок од три работни дена од денот на приемот на барањето за исплата.

14. Народната банка на Југославија, народната банка на републиката и народната банка на автономната покраина вршат контрола на наменската употреба на авансите и на преносот на девизите на сметките на Народната банка на Југославија.

15. Упатство за применување на оваа одлука дава Народната банка на Југославија.

16. Како овластени банки, во смисла на одредбите од оваа одлука кои ги регулираат користењето на аванси и изработката на декадната пресметка за откупот, се сметаат банките кои имаат овластување за вршење на девизно-валутни работи во земјата и банките кои имаат овластување за вршење на платен промет со странство.

17. Со денот на влегувањето на оваа одлука во сила престанува да важи Одлуката за начинот и роковите за испраќање, полагање и пренос на девизи на сметките на Народната банка на Југославија остварени со откуп на ефективни странски пари, чекови, кредитни писма и со продажба на бензиски бонови („Службен лист на СФРЈ”, бр. 63/82, 19/86, 72/86, 8/87, 46/87 и 39/88).

18. Оваа одлука влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ”.

О. бр. 115

28 октомври 1988 година
Белград

Претседател
на Советот на гувернерите
гувернер
на Народната банка на
Југославија,
Душан Влатковиќ, с. р.

845.

Врз основа на чл. 7 и 65 од Законот за Народната банка на Југославија и за единственото монетарно работење на народните банки на републиките и народните банки на автономните покраини („Службен лист на СФРЈ”, бр. 49/76, 41/81, 26/84 и 71/86), а во согласност со точка 2 од Одлуката за целите и задачите на заедничката емисиона и парична политика и на заедничките основи на кредитната политика во 1988 година („Службен лист на СФРЈ”, бр. 87/87, 31/88, 40/88 и 64/88), Советот на гувернерите донесува

ОДЛУКА

ЗА ОБВРСКА ЗА УСОГЛАСУВАЊЕ НА ПОРАСТОТ НА НЕТО ДОМАШНАТА АКТИВА НА БАНКИТЕ СО РАМКИТЕ УТВРДЕНИ СО ОДЛУКАТА ЗА ЦЕЛИТЕ И ЗАДАЧИТЕ НА ЗАЕДНИЧКАТА ЕМИСИОНА И ПАРИЧНА ПОЛИТИКА И НА ЗАЕДНИЧКИТЕ ОСНОВИ НА КРЕДИТНАТА ПОЛИТИКА ВО 1988 ГОДИНА

1. Заради обезбедување монетарно-кредитните движења да се остваруваат во рамките утврдени со точка 2 од Одлуката за целите и задачите на заедничката емисиона и парична политика и на заедничките основи на кредитната политика во 1988 година („Службен лист на СФРЈ”, бр. 87/87, 31/88, 40/88 и 64/88), основните и здружените банки (во натамошниот текст: банките) се должни со својата деловна политика да обезбедат порастот на нивната нето домашна актива на 30 ноември 1988 година да изнесува најмногу 25,5% над состојбата искажана во образецот КНЈ-БИФО на 31 декември 1987 година.

2. Нето домашната актива, во смисла на оваа одлука, го опфаќа збирот на нето девизната пасива и на вкупните депозити на комитентите на банките намалени за депозитите на самоуправните интересни заедници од општествените дејности.

Нето девизната пасива, во смисла на став 1 од оваа точка, ги опфаќа сите обврски на банките спрема стран-

ство (по основ на земените кредити и по други основи) пребиени со побарувањата од странство (девизните резерви, дадените кредити и други побарувања).

Под вкупни депозити на комитентите, во смисла на став 1 од оваа точка, се подразбираат депозитните пари, другите депозити по видување и сите орочени и ограничени депозити, како и здружените средства и хартиите од вредност и девизните депозити на граѓаните и стопанството.

При утврдувањето на нето домашната актива не се зема предвид ефектот на промената на курсот на динарот.

3. Заради остварување на порастот на нето домашната актива на банките утврден со оваа одлука, банките ќе преземаат мерки порастот на нивните вкупни пласмани, заедно со движењето на другата нето актива, да не го премине процентот утврден во точка 1 на оваа одлука.

Пласманите на банките, во смисла на став 1 од оваа точка, се дефинирани во Методологијата на вкупните пласмани на банките.

Другата нето актива ги опфаќа сите позиции од активата на билансот на банката, надвор од вкупните пласмани на банката од став 2 на оваа точка и надвор од девизните побарувања од странство, намалени за позициите од пасивата на билансот, надвор од девизните обврски спрема странство и од вкупните депозити од точка 2 став 3 на оваа одлука.

4. При остварувањето на порастот на нето домашната актива банките се должни да обезбедат приоритет во кредитирањето на намените во земјоделството и извозот, за кредити од средствата на Фондот на федерацијата за кредитирање на побрзот развој на стопански недоволно развиените републики и автономни покраини, за кредити за побрз развој на САП Косово и за кредити за отстранување на последиците од земјотрес.

5. Банката што ќе го пречекори утврдениот процент на порастот на нето домашната актива од точка 1 на оваа одлука ќе се смета за кредитно неспособна, во смисла на Одлуката за минималните општи услови на кредитната способност на банките и другите финансиски организации („Службен лист на СФРЈ”, бр. 19/86, 30/86 и 10/88) и спрема таа банка ќе се преземат пропишаните мерки.

По исклучок од одредбата на став 1 од оваа точка, банката нема да се смета за кредитно неспособна ако износот на пречекорувањето на нето домашната актива е еднаков или помал од порастот на кредитот од точка 4 на оваа одлука остварен во периодот од 1 јануари до 30 ноември 1988 година над 96%, под услов порастот на другите динарски пласмани во тој период да не преминува 96%.

По исклучок од одредбите на ст. 1 и 2 од оваа точка, банката нема да се смета за кредитно неспособна односно спрема таа банка нема да се преземаат пропишаните мерки ако на ниво на сите банки во односната република односно автономна покраина се обезбеди порастот на нето домашната актива да се оствари во рамките од точка 1 на оваа одлука.

6. Заради следење и контрола на спроведувањето на одредбите од оваа одлука, банките се должни до надлежната народна банка да достават извештај за остварениот пораст на нето домашната актива, според книговодствената состојба на 31 октомври 1988 година, а најдоцна до 12 декември 1988 година.

Народните банки на републиките и народните банки на автономните покраини ќе достават до Народната банка на Југославија збирни извештаи за нето домашната актива на банките на ниво на републиките односно на автономните покраини и по еден примерок од примените индивидуални извештаи на банките, во рок од пет дена од истекот на рокот за доставување на извештаите на банките од став 1 на оваа точка.

7. Извештаите од точка 6 на оваа одлука банките ќе ги достават на образецот што ќе го пропише Народната банка на Југославија.

8. Оваа одлука влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ”.

О. бр. 116

4 ноември 1988 година
Белград

Претседател
на Советот на гувернерите
гувернер
на Народната банка
на Југославија,
Душан Влатковиќ, с. р.

846.

Врз основа на член 263 од Законот за воздушната пловидба („Службен лист на СФРЈ”, бр. 45/86) Сојузниот комитет за сообраќај и врски издава

НАРЕДБА

ЗА ВРЕМЕТО ВО КОЕ ВОЗДУХОПЛОВНИТЕ ПРИСТАНИШТА МОРААТ ДА БИДАТ ОТВОРЕНИ

1. Воздухопловните пристаништа мораат да бидат отворени, и тоа:

Реден број	Воздухопловно пристаниште	Во зимскиот период (од 30 октомври до 25 март)		Денови 1–понеделник 2–вторник 3–среда 4–четврток 5–петок 6–сабота 7–недела	Во летниот период (од 26 март до 29 октомври)		Денови 1–понеделник 2–вторник 3–среда 4–четврток 5–петок 6–сабота 7–недела
		од часот	до часот		од часот	до часот	
1	2	3	4	5	6	7	8
1	„Белград”	05,30	23,00	1,2,3,4,5,6,7	05,30	23,00	1,2,3,4,5,6,7
2	„Загреб”	00,01	23,59	1,2,3,4,5,6,7	00,00	24,00	1,2,3,4,5,6,7
3	„Сплит”	06,00	22,00	1,2,3,4,5,6,7	06,00	22,00	1,2,3,4,5,6,7
4	„Дубровник”	06,45	20,15	1	06,00	24,00	1,2,3,4,5,6,7
		06,45	21,15	2,4			
		06,45	21,00	3,5			
		06,45	22,15	6			
		06,00	21,30	7			
5	„Титоград”	06,00	21,00	1	06,00	22,00	1,5
		06,00	09,00	2	06,00	10,00	2,3,4
		17,30	20,00	2	05,00	11,00	6
		06,00	22,00	3,5	19,30	22,00	2,3,4
		06,00	09,00	4,7	06,00	09,00	7
		19,30	22,00	4,7	17,00	22,00	6
		05,30	09,00	6	19,30	22,00	7
		17,00	22,00	6			
6	„Тиват”	10,30	13,30	2,3,4,5	06,00	18,00	1,2,3,4,5,6,7
		13,30	16,30	6			
		09,30	12,30	7			
7	„Охрид”	07,30	10,00	1	Во летниот период (од 25 март до 29 октомври)		
		06,00	08,00	2	06,00	12,00	1
		12,30	15,00	3	17,00	22,30	1
		06,00	10,00	4	06,00	14,00	2
		15,00	17,30	4			
		17,00	19,30	5	Во летниот период (од 26 април до 18 октомври)		
		05,30	12,30	6	22,00	23,30	2
		14,00	16,00	7			
					Во летниот период (од 25 март до 29 октомври)		
					07,00	12,00	3
					17,30	20,00	3
					Во летниот период (од 27 април до 18 октомври)		
					05,30	12,00	3
					Во летниот период (од 25 март до 29 октомври)		
					07,00	12,00	4
					Во летниот период (од 25 март до 16 јуни и од 1 септември до 29 октомври)		
					22,00	00,50	4
					Во летниот период (од 25 март до 29 октомври)		
					18,30	20,30	5
					05,30	07,00	6
					21,30	00,50	7
8	„Скопје”	06,00	15,00	1	06,00	22,00	1
		17,00	22,00	1	06,00	09,00	2
		06,00	22,00	2,3	06,00	10,00	3,6
		06,00	14,30	4	06,00	12,00	4
		17,00	22,00	4	06,00	14,00	5
		06,00	09,00	5	17,00	22,00	2,3,4,5,6
		16,00	22,00	5	06,00	07,00	7

1	2	3	4	5	6	7	8
		05,50	11,30	6	18,00	22,00	7
		15,00	22,00	6			
		06,00	14,30	7			
		20,00	22,00	7			
9	„Мостар“	05,45	10,15	1	05,40	12,00	1,5
		17,30	21,00	1	17,00	23,00	1,5
		13,30	22,20	2	05,40	14,00	2
		06,00	07,45	3	18,00	21,30	2
		18,40	21,30	3	05,50	12,00	3
		11,30	19,00	4	19,00	23,00	3
		07,40	10,30	5	06,30	12,00	4
		16,45	20,00	5	13,00	21,00	4
		05,20	07,30	6	07,30	10,00	6
		18,40	20,35	6	17,00	21,30	6
		13,35	18,05	7	13,30	18,00	7
		20,30	22,35	7			
10	„Марибор“	05,30	12,00	1,3,5	Во летниот период (од 25 март до 29 октомври)		
		19,00	22,00	1,3,5			
		05,30	11,00	2	05,30	12,00	1,2,3,4,5
		17,00	22,00	2	19,00	22,00	1,2,3,4,5
		05,30	12,00	4	Во летниот период (од 25 март до 7 мај)		
		20,00	22,00	4			
		05,30	08,00	6	06,00	09,00	6
		19,00	22,00	7			
					Во летниот период (од 8 мај до 21 октомври)		
					06,00	10,00	6
					Во летниот период (од 22 октомври до 29 октомври)		
					06,00	09,00	6
					Во летниот период (од 25 март до 8 мај)		
					19,00	21,00	7
					Во летниот период (од 9 мај до 16 октомври)		
					19,00	22,00	7
					Во летниот период (од 17 октомври до 29 октомври)		
					19,00	21,00	7
11	„Сараево“	06,30	11,00	1	06,00	11,00	1
		16,00	19,30	1	19,00	21,00	1
		06,15	19,45	2	06,00	10,00	2
		06,00	09,15	3	18,00	21,00	2
		14,30	19,45	3	06,00	10,30	3
		06,15	21,15	4	15,30	20,30	3
		06,00	22,30	5	06,30	08,30	4
		07,00	09,15	6	20,00	22,30	4
		16,30	19,30	6	07,00	10,30	5
		08,00	19,30	7	20,00	22,00	5
					06,00	10,30	6
					16,00	20,00	6
					06,00	10,00	7
					15,00	21,00	7
12	„Љубљана“	06,00	21,00	1,2,3,4,6	06,00	22,00	1,2,3,4,5,6,7
		06,00	23,00	5			
		06,00	22,00	7			
13	„Пула“	06,30	09,00	1	Во летниот период (од 25 март до 30 април)		
		17,45	21,00	1			
		06,30	09,00	2	06,30	09,00	1
		17,45	19,15	2	18,00	19,45	1
		06,30	08,00	3	06,30	09,00	2
		19,30	21,15	3	18,00	21,30	2
		07,30	09,00	4	07,30	09,00	3
		17,45	19,15	4	18,00	21,30	3
		06,30	09,00	5	19,30	21,45	4
		17,45	19,15	5	06,30	09,00	5
		06,30	08,00	6	18,00	21,45	5
		19,30	21,15	7	19,30	21,30	6
					06,30	08,00	7
					19,30	21,45	7

1	2	3	4	5	6	7	8
					Во летниот период (од 1 мај до 29 октомври)		
					06,30	24,00	1
					06,30	22,00	2
					06,00	22,30	3
					07,00	23,00	4
					06,30	23,00	5
					06,30	22,30	6
					06,30	23,00	7
14	„Риека“	07,00	09,00	1	Во летниот период (од 25 март до 24 април)		
		18,00	20,00	1			
		07,00	09,00	2,5,6	07,00	09,00	1
		07,00	09,00	3	Во летниот период (од 25 април до 29 октомври)		
		18,15	20,30	3			
		18,15	20,30	7			
					06,45	21,15	1
					Во летниот период (од 25 март до 29 октомври)		
					07,00	20,30	2
					18,30	20,30	3
					Во летниот период (од 25 март до 4 мај)		
					18,45	20,45	4
					Во летниот период (од 5 мај до 16 јуни)		
					06,30	22,30	4
					Во летниот период (од 17 јуни до 31 август)		
					06,30	08,00	4
					18,45	22,30	4
					Во летниот период (од 1 септември до 29 октомври)		
					06,30	22,30	4
					Во летниот период (од 25 март до 29 октомври)		
					07,00	09,00	5
					Во летниот период (од 25 март до 6 мај)		
					18,30	21,00	6
					Во летниот период (од 7 мај до 29 октомври)		
					06,30	21,00	6
					Во летниот период (од 25 март до 7 мај)		
					07,00	20,45	7
					Во летниот период (од 8 мај до 25 септември)		
					07,00	22,30	7
					Во летниот период (од 26 септември до 29 октомври)		
					07,00	20,45	7
					Аеродромот „Риека“ ќе биде отворен за слетување и полетување на воздухоплови долги до 18 m, и тоа:		
					Во летниот период (од 25 март до 24 април)		
					09,00	19,00	1
					Во летниот период (од 25 март до 29 октомври)		
					09,00	18,30	3
					Во летниот период (од 25 март до 4 мај)		
					09,00	18,45	4
					Во летниот период (од 17 јуни до 31 август)		
					08,00	18,45	4
					Во летниот период (од 25 март до 29 октомври)		
					09,00	18,30	5

1	2	3	4	5	6	7	8
					Во летниот период (од 25 март до 6 мај)		
					09,00	18,30	6
15	„Ниш“		Во зимскиот период (од 30 октомври до 25 март)		07,00	10,00	1,2,3,4
		18,00	21,00	1	18,00	21,00	1,2,3,4
		06,00	13,00	2,4	07,00	10,00	5
		06,00	10,00	3,5			
		18,00	21,00	2,3,4			
			Во зимскиот период (од 17 декември до 25 март)				
		20,00	23,00	5			
		06,00	11,00	6			
		15,00	22,00	6			
		07,00	10,00	7			
		15,00	18,00	7			
16	„Порторож“		Во зимскиот период (од 30 октомври до 25 март)		Во летниот период (од 25 март до 25 септември)		
		21,00	23,00	1,2,7	08,00	20,00	1,2,3,4,5,6,7
			Во зимскиот период (од 30 октомври до 28 февруари)		Во летниот период (од 26 септември до 29 октомври)		
		05,30	15,00	1,2,3	08,00	17,00	1,2,3,4,5,6,7
		08,00	15,00	4,5,6,7			
			Во зимскиот период (од 1 март до 25 март)				
		05,30	17,00	1,2,3			
		08,00	17,00	4,5,6,7			
17	„Задар“	06,30	08,15	1,2,4,5	Во летниот период (од 25 март до 29 октомври)		
		11,00	13,00	3			
		05,45	06,45	6	06,30	08,15	1
		18,30	20,30	1,2,3,4	18,45	20,45	1
		18,30	22,30	5			
					Во летниот период (од 2 мај до 17 октомври)		
					06,30	08,15	1
					13,00	00,30	1
					Во летниот период (од 16 мај до 12 септември)		
					05,30	08,15	1
					13,00	00,30	1
					Во летниот период (од 25 март до 29 октомври)		
					06,30	21,00	2
					Во летниот период (од 31 мај до 4 октомври)		
					06,30	00,15	2
					Во летниот период (од 25 март до 29 октомври)		
					06,30	08,15	3
					19,00	21,00	3
					Во летниот период (од 25 март до 29 октомври)		
					06,30	13,15	4
					18,30	20,30	4
					Во летниот период (од 12 мај до 27 октомври)		
					06,30	20,30	4
					Во летниот период (од 25 март до 29 октомври)		
					06,30	23,00	5
					Во летниот период (од 25 март до 29 октомври)		
					05,00	06,30	6
					Во летниот период (од 25 март до 25 јуни)		
					05,30	10,30	6

1	2	3	4	5	6	7	8
					Во летниот период (од 25 март до 29 октомври)		
					11,30	13,00	7
					18,00	19,30	7
					Во летниот период (од 22 мај до 9 октомври)		
					07,30	24,00	7
18	„Приштина“	07,00	10,00	1	07,00	09,00	1
		06,30	09,00	3	21,00	23,30	1,2,3
		07,30	16,00	6	07,30	09,30	2
		06,30	10,00	7	05,00	07,00	3,4
		05,00	22,00	5	16,00	23,00	5
					04,40	07,00	6
					21,00	23,00	6
					06,00	08,00	7
					23,00	01,00	7
19	„Осиек“	09,00	17,00	1,2,3,4,5,6	Во летниот период (од 25 март до 13 јуни и од 19 септември до 29 октомври)		
					07,00	19,00	1,2,3,4,5,6
					Во летниот период (од 13 јуни до 18 септември)		
					07,00	19,00	1,2,3,4,5,6
					22,00	24,00	1,5,6
					06,00	08,00	7

2. Воздухопловните пристаништа „Белград“ и „Сплит“ ќе бидат отворени до 25 март 1989 година и надвор од времето на отвореност за случаи на принудно слетување.

3. Воздухопловните пристаништа од точка 1 на оваа наредба ќе бидат отворени и надвор од времето на отвореност во случаи предвидени во член 191 став 2 од Законот за воздушната пловидба.

4. Времето на отвореност на воздухопловните пристаништа од точка 1 на оваа наредба се смета по југословенско време.

5. Со денот на влегувањето во сила на оваа наредба престанува да важи Наредбата за времето во кое воздухопловните пристаништа мораат да бидат отворени („Службен лист на СФРЈ“, бр. 21/88 и 33/88).

6. Оваа наредба влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

VI/01 Број: 7858/1
2 ноември 1988 година
Белград

Претседател
на Сојузниот комитет за сообраќај
и врски,
д-р Драги Данев, с. р.

847.

Врз основа на член 59 став 1, во врска со член 13 од Законот за внесувањето и растурањето на странски средства за масовно комуницирање и за странската информативна дејност во Југославија („Службен лист на СФРЈ“, бр. 39/74), сојузниот секретар за внатрешни работи донесува

РЕШЕНИЕ

ЗА ЗАБРАНА НА ВНЕСУВАЊЕТО И РАСТУРАЊЕТО НА ВЕСНИКОТ „DAILY EXPRESS“

Се забранува внесувањето и растурањето во Социјалистичка Федеративна Република Југославија на весникот „Daily Express“ од 14 октомври 1988 година, што излегува на англиски јазик во Лондон, Велика Британија.

Бр. 650-1-32/9
25 октомври 1988 година
Белград

Сојузен секретар за
внатрешни работи,
Доброслав Кулафиќ, с. р.

По извршеното срамнување со изворниот текст е утврдено дека во текстот на Одлуката за именување на заменик на гувернерот на Народната банка на Југославија, објавен во „Службен лист на СФРЈ“, бр. 64/88, се поткраднала долунаведената грешка, та се дава

ИСПРАВКА

НА ОДЛУКАТА ЗА ИМЕНУВАЊЕ НА ЗАМЕНИК НА ГУВЕРНЕРОТ НА НАРОДНАТА БАНКА НА ЈУГОСЛАВИЈА

Во Одлуката за именување на заменик на гувернерот на Народната банка на Југославија, на крајот наместо зборовите: „заменик на гувернерот на Народната банка на Југославија“ треба да стојат зборовите: „заменик на гувернерот на Народната банка на Словенија“.

Од Службата за законодавство на Собранието на СФРЈ, Белград, 1 ноември 1988 година.

По извршеното срамнување со изворниот текст, е утврдено дека во текстот на Правилникот за измени и дополненија на Правилникот за начинот на пресметување на ревалоризацијата на средствата, објавен во „Службен лист на СФРЈ“, бр. 63/88, се поткрала долунаведената грешка, та се дава

ИСПРАВКА**НА ПРАВИЛНИКОТ ЗА ИЗМЕНИ И ДОПОЛНЕНИЈА
НА ПРАВИЛНИКОТ ЗА НАЧИНОТ НА ПРЕСМЕТУВА-
ЊЕ НА РЕВАЛОРИЗАЦИЈАТА НА СРЕДСТВАТА**

Во член 15 став 3 да се избришат по грешка внесените зборови: „и редниот број 65“.

Од Сојузниот секретаријат за финансии, Белград, 4 ноември 1988 година.

УКАЗИ

Врз основа на член 315 точка 5 од Уставот на Социјалистичка Федеративна Република Југославија, Претседателството на Социјалистичка Федеративна Република Југославија донесува

УКАЗ

ЗА ОТПОВИК ОД ДОЛЖНОСТА ИЗВОНРЕДЕН И ОПОЛНОМОШТЕН АМБАСАДОР НА СОЦИЈАЛИСТИЧКА ФЕДЕРАТИВНА РЕПУБЛИКА ЈУГОСЛАВИЈА ВО РЕПУБЛИКА КОСТАРИКА И ЗА НАЗНАЧУВАЊЕ ИЗВОНРЕДЕН И ОПОЛНОМОШТЕН АМБАСАДОР НА СОЦИЈАЛИСТИЧКА ФЕДЕРАТИВНА РЕПУБЛИКА ЈУГОСЛАВИЈА ВО РЕПУБЛИКА КОСТАРИКА

I

Се отповикува

Вујовиќ Светислав од должноста извонреден и ополномоштен амбасадор на Социјалистичка Федеративна Република Југославија во Република Костарика со седиште во Панама.

II

Се назначува

д-р Емир Хумо, извонреден и ополномоштен амбасадор на Социјалистичка Федеративна Република Југославија во Република Панама, за извонреден и ополномоштен амбасадор на Социјалистичка Федеративна Република Југославија во Република Костарика со седиште во Панама.

III

Сојузниот секретар за надворешни работи ќе го изврши овој указ.

IV

Овој указ влегува во сила веднаш.

У. бр. 18
11 ноември 1988 година
Белград

Претседател
на Претседателството на
СФРЈ,
Ранф Диздаревиќ, с. р.

НАЗНАЧУВАЊА И РАЗРЕШУВАЊА

Врз основа на член 4 став 2 од Уредбата за управата на деловните згради на сојузните органи („Службен лист на СФРЈ”, бр. 6/78, 24/82 и 69/83), Сојузниот извршен совет донесува

РЕШЕНИЕ**ЗА НАЗНАЧУВАЊЕ ДИРЕКТОР НА УПРАВАТА НА ДЕЛОВНИТЕ ЗГРАДИ НА СОЈУЗНИТЕ ОРГАНИ**

За директор на Управата на деловните згради на со-

јузните органи се назначува Горан Горѓевиќ, досегашен помошник на директорот на таа управа.

С.п.п. бр. 1859
26 септември 1988 година
Белград

Сојузен извршен совет

Претседател,
Бранко Микулиќ, с. р.

Врз основа на член 244 став 1 од Законот за основање на системот на државната управа и за Сојузниот извршен совет и сојузните органи на управата („Службен лист на СФРЈ”, бр. 23/78, 21/82, 18/85 и 37/88), Сојузниот извршен совет донесува

РЕШЕНИЕ**ЗА НАЗНАЧУВАЊЕ ПОМОШНИК НА ПРЕТСЕДАТЕЛОТ НА СОЈУЗНИОТ КОМИТЕТ ЗА СООБРАКАЈ И ВРСКИ**

За помошник на претседателот на Сојузниот комитет за сообраќај и врски се назначува Душко Крстуловиќ, досегашен претседател на Комитетот за стопанство на општината Сплит.

С. п. п. бр. 1860
26 септември 1988 година
Белград

Сојузен извршен совет

Претседател,
Бранко Микулиќ, с. р.

Врз основа на член 7 став 2 од Уредбата за Автосервисот на сојузните органи („Службен лист на СФРЈ”, бр. 6/78), Сојузниот извршен совет донесува

РЕШЕНИЕ**ЗА НАЗНАЧУВАЊЕ ДИРЕКТОР НА АВТОСЕРВИСОТ НА СОЈУЗНИТЕ ОРГАНИ**

За директор на Автосервисот на сојузните органи се назначува Томислав Панајотовиќ, досегашен директор на Работната организација „Јадран” во Белград.

С. п. п. бр. 1867
10 октомври 1988
Белград

Сојузен извршен совет

Потпретседател,
Јанез Земљарич, с. р.

Врз основа на член 236 ст. 1 и 2 и член 249 од Законот за основите на системот на државната управа и за Сојузниот извршен совет и сојузните органи на управата („Службен лист на СФРЈ”, бр. 23/78, 21/82, 18/85 и 37/88), а во врска до член 73 став 4 од Законот за Народната банка на Југославија и за единственото монетарно работење на народните банки на републиките и народните банки на автономните покраини („Службен лист на СФРЈ”, бр. 49/76, 41/81, 26/84 и 71/86), Сојузниот извршен совет донесува

РЕШЕНИЕ**ЗА РАЗРЕШУВАЊЕ ВИЦЕГУВЕРНЕР НА НАРОДНАТА БАНКА НА ЈУГОСЛАВИЈА**

Се разрешува Владимир Богдановиќ од должноста вицегувернер на Народната банка на Југославија поради истекот на времето на кое е назначен.

Именувањето во смисла на одредбата од член 249 на Законот за основите на системот на државната управа и за

Сојузниот извршен совет и сојузните органи на управата се става на располагање.

С. п. п. бр. 1868
10 октомври 1988 година
Белград

Сојузен извршен совет

Потпретседател,
Јанез Земљарич, с. р.

Врз основа на член 236 ст. 1 и 2 и член 249 од Законот за основите на системот на државната управа и за Сојузниот извршен совет и сојузните органи на управата („Службен лист на СФРЈ”, бр. 23/78, 21/82, 18/85 и 37/88), а во врска со член 73 став 4 од Законот за Народната банка на Југославија и за единственото монетарно работење на народните банки на републиките и народните бнаки на автономните покраини („Службен лист на СФРЈ”, бр. 49/76, 41/81, 26/84 и 71/86), Сојузниот извршен совет донесува

РЕШЕНИЕ

ЗА РАЗРЕШУВАЊЕ ВИЦЕГУВЕРНЕР НА НАРОДНАТА БАНКА НА ЈУГОСЛАВИЈА

Се разрешува м-р Малик Имери од должноста вице-гувернер на Народната банка на Југославија поради истекот на времето на кое е назначен.

Именувањето во смисла на одредбата на член 249 од Законот за основите на системот на државната управа и за Сојузниот извршен совет и сојузните органи на управата се става на располагање.

С.п.п. бр. 1869
10 октомври 1988 година
Белград

Сојузен извршен совет

Потпретседател,
Јанез Земљарич, с. р.

Врз основа на член 244 став 1 од Законот за основите на системот на државната управа и за Сојузниот извршен совет и сојузните органи на управата („Службен лист на СФРЈ”, бр. 23/78, 21/82, 18/85 и 37/88), Сојузниот извршен совет донесува

РЕШЕНИЕ

ЗА НАЗНАЧУВАЊЕ ПОТСЕКРЕТАР ВО СОЈУЗНИОТ СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА ЗАКОНОДАВСТВО, ПРАВОСУДСТВО И УПРАВА

Се назначува Благое Николиќ, поранешен потсекретар во Сојузниот секретаријат за правосудство и организација на сојузната управа, за потсекретар во Сојузниот секретаријат за законодавство, правосудство и управа.

С. п. п. бр. 1870
10 октомври 1988 година
Белград

Сојузен извршен совет

Потпретседател,
Јанез Земљарич, с. р.

Врз основа на член 244 став 1 од Законот за основите на системот на државната управа и за Сојузниот извршен совет и сојузните органи на управата („Службен лист на СФРЈ”, бр. 23/78, 21/82, 18/85 и 37/88), Сојузниот извршен совет донесува

РЕШЕНИЕ

ЗА НАЗНАЧУВАЊЕ ПОМОШНИК НА СОЈУЗНИОТ СЕКРЕТАР ЗА ЗАКОНОДАВСТВО, ПРАВОСУДСТВО И УПРАВА

Се назначува д-р Боса Ненадиќ, поранешен помошник на претседателот на Сојузниот комитет за законодав-

ство, за помошник на сојузниот секретар за законодавство, правосудство и управа.

С. п. п. бр. 1871
10 октомври 1988 година
Белград

Сојузен извршен совет

Потпретседател,
Јанез Земљарич, с. р.

Врз основа на член 244 став 1 од Законот за основите на системот на државната управа и за Сојузниот извршен совет и сојузните органи на управата („Службен лист на СФРЈ”, бр. 23/78, 21/82, 18/85 и 37/88), Сојузниот извршен совет донесува

РЕШЕНИЕ

ЗА НАЗНАЧУВАЊЕ ПОМОШНИК НА СОЈУЗНИОТ СЕКРЕТАР ЗА ЗАКОНОДАВСТВО, ПРАВОСУДСТВО И УПРАВА

Се назначува Предраг Матовиќ, поранешен помошник на сојузниот секретар за правосудство и организација на сојузната управа, за помошник на сојузниот секретар за законодавство, правосудство и управа.

С. п. п. бр. 1872
10 октомври 1988 година
Белград

Сојузен извршен совет

Потпретседател,
Јанез Земљарич, с. р.

Врз основа на член 244 став 1 од Законот за основите на системот на државната управа и за Сојузниот извршен совет и сојузните органи на управата („Службен лист на СФРЈ”, бр. 23/78, 21/82, 18/85 и 37/88), Сојузниот извршен совет донесува

РЕШЕНИЕ

ЗА НАЗНАЧУВАЊЕ ПОМОШНИК НА СОЈУЗНИОТ СЕКРЕТАР ЗА ЗАКОНОДАВСТВО, ПРАВОСУДСТВО И УПРАВА

Се назначува м-р Томислав Милановиќ, поранешен помошник на сојузниот секретар за правосудство и организација на сојузната управа, за помошник на сојузниот секретар за законодавство, правосудство и управа.

С. п. п. бр. 1873
10 октомври 1988 година
Белград

Сојузен извршен совет

Потпретседател,
Јанез Земљарич, с. р.

Врз основа на член 244 став 1 од Законот за основите на системот на државната управа и за Сојузниот извршен совет и сојузните органи на управата („Службен лист на СФРЈ”, бр. 23/78, 21/82, 18/85 и 37/88), Сојузниот извршен совет донесува

РЕШЕНИЕ

ЗА НАЗНАЧУВАЊЕ ПОМОШНИК НА СОЈУЗНИОТ СЕКРЕТАР ЗА ЗАКОНОДАВСТВО, ПРАВОСУДСТВО И УПРАВА

Се назначува Никола Бановиќ, поранешен помошник на сојузниот секретар за правосудство и организација на

сојузната управа, за помошник на сојузниот секретар за законодавство, правосудство и управа.

С. п. п. бр. 1874
10 октомври 1988 година
Белград

Сојузен извршен совет

Потпретседател,
Јанез Земљарич, с. р.

Врз основа на член 244 став 1 од Законот за основите на системот на државната управа и за Сојузниот извршен совет и сојузните органи на управата („Службен лист на СФРЈ”, бр. 23/78, 21/82, 18/85 и 37/88), Сојузниот извршен совет донесува

РЕШЕНИЕ

ЗА НАЗНАЧУВАЊЕ СОВЕТНИК НА СОЈУЗНИОТ СЕКРЕТАР ЗА ЗАКОНОДАВСТВО, ПРАВОСУДСТВО И УПРАВА

Се назначува Соња Мирковиќ, поранешен советник на претседателот на Сојузниот комитет за законодавство, за советник на сојузниот секретар за законодавство, правосудство и управа.

С. п. п. бр. 1875
10 октомври 1988 година
Белград

Сојузен извршен совет

Потпретседател,
Јанез Земљарич, с. р.

Врз основа на член 244 став 1 од Законот за основите на системот на државната управа и за Сојузниот извршен совет и сојузните органи на управата („Службен лист на СФРЈ”, бр. 23/78, 21/82, 18/85 и 37/88), Сојузниот извршен совет донесува

РЕШЕНИЕ

ЗА НАЗНАЧУВАЊЕ СОВЕТНИК НА СОЈУЗНИОТ СЕКРЕТАР ЗА ЕКОНОМСКИ ОДНОСИ СО СТРАНСТВО

Се назначува Жарко Танасиќ, поранешен советник на сојузниот секретар за надворешна трговија, за советник на сојузниот секретар за економски односи со странство.

С. п. п. бр. 1876
10 октомври 1988 година
Белград

Сојузен извршен совет

Потпретседател,
Јанез Земљарич, с. р.

Врз основа на член 244 став 1 од Законот за основите на системот на државната управа и за Сојузниот извршен совет и сојузните органи на управата („Службен лист на СФРЈ”, бр. 23/78, 21/82, 18/85 и 37/88), Сојузниот извршен совет донесува

РЕШЕНИЕ

ЗА НАЗНАЧУВАЊЕ СОВЕТНИК НА СОЈУЗНИОТ СЕКРЕТАР ЗА ЕКОНОМСКИ ОДНОСИ СО СТРАНСТВО

Се назначува Филип Костовски, поранешен советник

на сојузниот секретар за надворешна трговија, за советник на сојузниот секретар за економски односи со странство.

С. п. п. бр. 1877
10 октомври 1988 година
Белград

Сојузен извршен совет

Потпретседател,
Јанез Земљарич, с. р.

Врз основа на член 244 став 1 од Законот за основите на системот на државната управа и за Сојузниот извршен совет и сојузните органи на управата („Службен лист на СФРЈ”, бр. 23/78, 21/82, 18/85 и 37/88), Сојузниот извршен совет донесува

РЕШЕНИЕ

ЗА НАЗНАЧУВАЊЕ СОВЕТНИК НА СОЈУЗНИОТ СЕКРЕТАР ЗА ЕКОНОМСКИ ОДНОСИ СО СТРАНСТВО

Се назначува Јеврем Гоѓевац, поранешен советник на сојузниот секретар за надворешна трговија, за советник на сојузниот секретар за економски односи со странство.

С. п. п. бр. 1878
10 октомври 1988 година
Белград

Сојузен извршен совет

Потпретседател,
Јанез Земљарич, с. р.

Врз основа на член 244 став 1 од Законот за основите на системот на државната управа и за Сојузниот извршен совет и сојузните органи на управата („Службен лист на СФРЈ”, бр. 23/78, 21/82, 18/85 и 37/88), Сојузниот извршен совет донесува

РЕШЕНИЕ

ЗА НАЗНАЧУВАЊЕ ПОМОШНИК НА СОЈУЗНИОТ СЕКРЕТАР ЗА ЕКОНОМСКИ ОДНОСИ СО СТРАНСТВО

Се назначува м-р Чедомир Ковачевиќ, поранешен помошник на претседателот на Сојузниот комитет за енергетика и индустрија, за помошник на сојузниот секретар за економски односи со странство.

С. п. п. бр. 1879
10 октомври 1988 година
Белград

Сојузен извршен совет

Потпретседател,
Јанез Земљарич, с. р.

Врз основа на член 244 став 1 од Законот за основите на системот на државната управа и за Сојузниот извршен совет и сојузните органи на управата („Службен лист на СФРЈ”, бр. 23/78, 21/82, 18/85 и 37/88), Сојузниот извршен совет донесува

РЕШЕНИЕ

ЗА НАЗНАЧУВАЊЕ ПОМОШНИК НА СОЈУЗНИОТ СЕКРЕТАР ЗА ЕКОНОМСКИ ОДНОСИ СО СТРАНСТВО

Се назначува Бранко Радовиќ, претседател на Работоводниот одбор на Агрокомбинатот „13. јули” во

Титоград, за помошник на сојузниот секретар за економски односи со странство.

С. п. п. бр. 1880
10 октомври 1988 година
Белград

Сојузен извршен совет

Потпретседател,
Јанез Земљарич, с. р.

Врз основа на член 244 став 1 од Законот за основите на системот на државната управа и за Сојузниот извршен совет и сојузните органи на управата („Службен лист на СФРЈ”, бр. 23/78, 21/82, 18/85 и 37/88), Сојузниот извршен совет донесува

РЕШЕНИЕ

ЗА НАЗНАЧУВАЊЕ ПОМОШНИК НА СОЈУЗНИОТ СЕКРЕТАР ЗА ЕКОНОМСКИ ОДНОСИ СО СТРАНСТВО

Се назначува Срѓан Савиќ, поранешен помошник на сојузниот секретар за надворешна трговија, за помошник на сојузниот секретар за економски односи со странство.

С. п. п. бр. 1881
10 октомври 1988 година
Белград

Сојузен извршен совет

Потпретседател,
Јанез Земљарич, с. р.

Врз основа на член 244 став 1 од Законот за основите на системот на државната управа и за Сојузниот извршен совет и сојузните органи на управата („Службен лист на СФРЈ”, бр. 23/78, 21/82, 18/85 и 37/88), Сојузниот извршен совет донесува

РЕШЕНИЕ

ЗА НАЗНАЧУВАЊЕ ПОМОШНИК НА СОЈУЗНИОТ СЕКРЕТАР ЗА ЕКОНОМСКИ ОДНОСИ СО СТРАНСТВО

Се назначува Ненад Сунариќ, поранешен помошник на сојузниот секретар за надворешна трговија, за помошник на сојузниот секретар за економски односи со странство.

С. п. п. бр. 1882
10 октомври 1988 година
Белград

Сојузен извршен совет

Потпретседател,
Јанез Земљарич, с. р.

Врз основа на член 244 став 1 од Законот за основите на системот на државната управа и за Сојузниот извршен совет и сојузните органи на управата („Службен лист на СФРЈ”, бр. 23/78, 21/82, 18/85 и 37/88), Сојузниот извршен совет донесува

РЕШЕНИЕ

ЗА НАЗНАЧУВАЊЕ ПОМОШНИК НА СОЈУЗНИОТ СЕКРЕТАР ЗА ЕКОНОМСКИ ОДНОСИ СО СТРАНСТВО

Се назначува Јанез Бајук, поранешен помошник на

сојузниот секретар за надворешна трговија, за помошник на сојузниот секретар за економски односи со странство.

С. п. п. бр. 1883
10 октомври 1988 година
Белград

Сојузен извршен совет

Потпретседател,
Јанез Земљарич, с. р.

Врз основа на член 244 став 1 од Законот за основите на системот на државната управа и за Сојузниот извршен совет и сојузните органи на управата („Службен лист на СФРЈ”, бр. 23/78, 21/82, 18/85 и 37/88), Сојузниот извршен совет донесува

РЕШЕНИЕ

ЗА НАЗНАЧУВАЊЕ ПОМОШНИК НА СОЈУЗНИОТ СЕКРЕТАР ЗА ЕКОНОМСКИ ОДНОСИ СО СТРАНСТВО

Се назначува Ѓорѓе Хаџи-Михаиловиќ, поранешен помошник на сојузниот секретар за надворешна трговија, за помошник на сојузниот секретар за економски односи со странство.

С. п. п. бр. 1884
10 октомври 1988 година
Белград

Сојузен извршен совет

Потпретседател,
Јанез Земљарич, с. р.

Врз основа на член 244 став 1 од Законот за основите на системот на државната управа и за Сојузниот извршен совет и сојузните органи на управата („Службен лист на СФРЈ”, бр. 23/78, 21/82, 18/85 и 37/88), Сојузниот извршен совет донесува

РЕШЕНИЕ

ЗА НАЗНАЧУВАЊЕ ПОМОШНИК НА СОЈУЗНИОТ СЕКРЕТАР ЗА ЕКОНОМСКИ ОДНОСИ СО СТРАНСТВО

Се назначува Боран Караџоле, поранешен началник на Одделението за ЕЕЗ, ЕФТА, OECD и ЕСЕ во Сојузниот секретаријат за надворешна трговија, за помошник на сојузниот секретар за економски односи со странство.

С. п. п. бр. 1885
10 октомври 1988 година
Белград

Сојузен извршен совет

Потпретседател,
Јанез Земљарич, с. р.

Врз основа на член 244 став 1 од Законот за основите на системот на државната управа и за Сојузниот извршен совет и сојузните органи на управата („Службен лист на СФРЈ”, бр. 23/78, 21/82, 18/85 и 37/88), Сојузниот извршен совет донесува

РЕШЕНИЕ

ЗА НАЗНАЧУВАЊЕ СОВЕТНИК НА СОЈУЗНИОТ СЕКРЕТАР ЗА ЕКОНОМСКИ ОДНОСИ СО СТРАНСТВО

Се назначува Александар Милошевиќ, поранешен советник на сојузниот секретар за надворешна трговија, за

советник на сојузниот секретар за економски односи со странство.

С. п. п. бр. 1886
10 октомври 1988 година
Белград

Сојузен извршен совет

Потпретседател,
Јанез Земљарич, с. р.

Врз основа на член 236 ст. 1 и 2 и член 249 од Законот за основите на системот на државната управа и за Сојузниот извршен совет и сојузните органи на управата („Службен лист на СФРЈ”, бр. 23/78, 21/82, 18/85 и 37/88), а во врска со член 73 став 4 од Законот за Народната банка на Југославија и за единственото монетарно работење на народните банки на републиките и народните банки на автономните покраини („Службен лист на СФРЈ”, бр. 49/76, 41/81, 26/84 и 71/86), Сојузниот извршен совет донесува

РЕШЕНИЕ

ЗА РАЗРЕШУВАЊЕ ВИЦЕГУВЕРНЕР НА НАРОДНАТА БАНКА НА ЈУГОСЛАВИЈА

Се разрешува Димитар Бакиќ од должноста вицевернер на Народната банка на Југославија поради истекот на времето на кое е назначен.

Именувањот во смисла на одредбата од член 249 на Законот за основите на системот на државната управа и за Сојузниот извршен совет и сојузните органи на управата се става на располагање.

С. п. п. бр. 1887
10 октомври 1988 година
Белград

Сојузен извршен совет

Потпретседател,
Јанез Земљарич, с. р.

Врз основа на член 245 од Законот за основите на системот на државната управа и за Сојузниот извршен совет и сојузните органи на управата („Службен лист на СФРЈ”, бр. 23/78, 21/82, 18/85 и 37/88), Сојузниот извршен совет донесува

РЕШЕНИЕ

ЗА НАЗНАЧУВАЊЕ СОЈУЗЕН СОВЕТНИК ВО СОЈУЗНИОТ ИЗВРШЕН СОВЕТ

Се назначува Миодраг Гаинов, поранешен заменик на претседателот на Сојузниот комитет за законодавство, за сојузен советник во Сојузниот извршен совет – за законодавноправни работи.

С. п. п. бр. 1888
10 октомври 1988 година
Белград

Сојузен извршен совет

Потпретседател,
Јанез Земљарич, с. р.

Врз основа на член 236 ст. 1 и 2 од Законот за основите на системот на државната управа и за Сојузниот извршен совет и сојузните органи на управата („Службен лист на СФРЈ”, бр. 23/78, 21/82, 18/85 и 37/88) и член 73 став 4 од Законот за Народната банка на Југославија и за единственото монетарно работење на народните банки на републиките и народните банки на автономните покраини („Службен лист на СФРЈ”, бр. 49/76, 41/81, 26/84 и 71/86), Сојузниот извршен совет донесува

РЕШЕНИЕ

ЗА НАЗНАЧУВАЊЕ ВИЦЕГУВЕРНЕР НА НАРОДНАТА БАНКА НА ЈУГОСЛАВИЈА

За вицевернер на Народната банка на Југославија се назначува Жарко Трбоевиќ, потпретседател на РО на Југобанка-Здружена банка Белград.

С. п. п. бр. 1889
10 октомври 1988 година
Белград

Сојузен извршен совет

Потпретседател,
Јанез Земљарич, с. р.

Врз основа на член 244 став 1 од Законот за основите на системот на државната управа и за Сојузниот извршен совет и сојузните органи на управата („Службен лист на СФРЈ”, бр. 23/78, 21/82, 18/85 и 37/88), Сојузниот извршен совет донесува

РЕШЕНИЕ

ЗА НАЗНАЧУВАЊЕ ПОМОШНИК НА ДИРЕКТОРОТ НА СОЈУЗНАТА УПРАВА ЗА КОНТРОЛА НА ЛЕТАЊЕТО

За помошник на директорот на Сојузната управа за контрола на летањето се назначува Милан Костиќ, потполковник на ЈНА.

С. п. п. бр. 1892
13 октомври 1988 година
Белград

Сојузен извршен совет

Потпретседател,
Милош Милосавлевиќ, с. р.

Врз основа на член 244 став 1 од Законот за основите на системот на државната управа и за Сојузниот извршен совет и сојузните органи на управата („Службен лист на СФРЈ”, бр. 23/78, 21/82, 18/85 и 37/88), Сојузниот извршен совет донесува

РЕШЕНИЕ

ЗА НАЗНАЧУВАЊЕ СОВЕТНИК НА ГЕНЕРАЛНИОТ ДИРЕКТОР НА СОЈУЗНИОТ ЗАВОД ЗА ОПШТЕСТВЕНО ПЛАНИРАЊЕ

За советник на генералниот директор на Сојузниот завод за општествено планирање се назначува д-р Миле Његован, досегашен самостоен советник – координатор во Сојузниот завод за општествено планирање.

С. п. п. бр. 1893
13 октомври 1988 година
Белград

Сојузен извршен совет

Потпретседател,
Милош Милосавлевиќ, с. р.

Врз основа на член 244 став 1 од Законот за основите на системот на државната управа и за Сојузниот извршен совет и сојузните органи на управата („Службен лист на СФРЈ”, бр. 23/78, 21/82, 18/85 и 37/88), Сојузниот извршен совет донесува

РЕШЕНИЕ**ЗА НАЗНАЧУВАЊЕ СОВЕТНИК НА ГЕНЕРАЛНИОТ ДИРЕКТОР НА СОЈУЗНИОТ ЗАВОД ЗА ОПШТЕСТВЕНО ПЛАНИРАЊЕ**

За советник на генералниот директор на Сојузниот завод за општествено планирање се назначува Слободан Стефановиќ, досегашен директор на Марксистичкиот центар на Градскиот комитет на ОСК Белград.

С. п. п. бр. 1894
13 октомври 1988 година
Белград

Сојузен извршен совет

Потпретседател,
Милош Милосавлевиќ, с. р.

Врз основа на член 244 став 1 од Законот за основите на системот на државната управа и за Сојузниот извршен совет и сојузните органи на управата („Службен лист на СФРЈ“, бр. 23/78, 21/82, 18/85 и 37/88), Сојузниот извршен совет донесува

РЕШЕНИЕ**ЗА НАЗНАЧУВАЊЕ ДИРЕКТОР ВО СОЈУЗНИОТ ЗАВОД ЗА ОПШТЕСТВЕНО ПЛАНИРАЊЕ**

За директор во Сојузниот завод за општествено планирање се назначува д-р Звонимир Маровиќ, досегашен директор на Институтот за економско инвестирање во Белград.

С. п. п. бр. 1895
13 октомври 1988 година
Белград

Сојузен извршен совет

Потпретседател,
Милош Милосавлевиќ, с. р.

Врз основа на член 244 став 1 од Законот за основите на системот на државната управа и за Сојузниот извршен совет и сојузните органи на управата („Службен лист на СФРЈ“, бр. 23/78, 21/82, 18/85 и 37/88), Сојузниот извршен совет донесува

РЕШЕНИЕ**ЗА РАЗРЕШУВАЊЕ ПОМОШНИК НА ДИРЕКТОРОТ НА СОЈУЗНАТА УПРАВА ЗА КОНТРОЛА НА ЛЕТАЊЕТО**

Се разрешува Добривоје Марковиќ, полковник на ЈНА, од должноста помошник на директорот на Сојузната управа за контрола на летањето.

С. п. п. бр. 1896
13 октомври 1988 година
Белград

Сојузен извршен совет

Потпретседател,
Милош Милосавлевиќ, с. р.

Врз основа на член 244 став 1 од Законот за основите на системот на државната управа и за Сојузниот извршен совет и сојузните органи на управата („Службен лист на СФРЈ“, бр. 23/78, 21/82, 18/85 и 37/88), Сојузниот извршен совет донесува

РЕШЕНИЕ**ЗА РАЗРЕШУВАЊЕ ПОМОШНИК НА ПРЕТСЕДАТЕЛОТ НА СОЈУЗНИОТ КОМИТЕТ ЗА СООБРАКАЈ И ВРСКИ**

Се разрешува Владимир Лекиќ од должноста помошник на претседателот на Сојузниот комитет за сообраќај и врски со 30 септември 1988 година, поради заминување на друга должност.

С. п. п. бр. 1897
13 октомври 1988 година
Белград

Сојузен извршен совет

Потпретседател,
Милош Милосавлевиќ, с. р.

СОДРЖИНА:

Страна

839. Одлука за привремено регулирање на правото на условно слободен увоз на стоки во 1988 година —————	1617
840. Одлука за измена на Одлуката за утврдување на цената од член 2 став 2 на Законот за компензации за определени производи и на износите на компензацијата за пастеризирано млеко —————	1617
841. Правилник за техничките нормативи за изградба на надземни електроенергетски водови со номинален напон од 1 kV до 400 kV —————	1617
842. Одлука за измени и дополненија на Одлуката за каматните стапки на средствата депонирани кај Народната банка на Југославија, народните банки на републиките и народните банки на автономните покраини —————	1643
843. Одлука за дополнение на Одлуката за задолжителната резерва на банките кај Народната банка на Југославија —————	1643
844. Одлука за начинот и роковите за одобрување аванс, испраќање, полагање и пренос на девизи на сметките на Народната банка на Југославија остварени со откуп на ефективни странски пари, чекови, и кредитни писма и со продажба на бензински бонови —————	1643
845. Одлука за обврска за усогласување на порастот на нето домашната актива на банките со рамките утврдени со Одлуката за целите и задачите на заедничката емисиона и парична политика и на заедничките основи на кредитната политика во 1988 година —————	1645
846. Наредба за времето во кое воздухопловните пристаништа мораат да бидат отворени —————	1646
847. Решение за забрана на внесувањето и растурањето на весникот „Daily Express“ —————	1650
Исправка на Одлуката за именување заменик на гувернерот на Народната банка на Југославија —————	1650
Исправка на Правилникот за измени и дополненија на Правилникот за начинот за пресметување на ревалоризацијата на средствата —————	1651
Укази —————	1651
Назначувања и разрешувања —————	1651